

Підтримай профспілки,
які захищають тебе



РЕКВИЗИТИ:
БФ «ВІДРОДЖЕННЯ
БУДИНКУ ПРОФСПЛОК»
ЄДРПОУ 39194889,
Р/Р 26009010079751
В АТ «УКРЕКСІМБАНК»
М. КИЄВА,
МФО 322313

СКАНДАЛ!

ЧЕРГОВИМ ОБ'ЄКТОМ АТАКИ
НА ПРОФСПІЛКОВУ ВЛАСНІСТЬ СТАЛО ДП
«КЛІНІЧНИЙ САНАТОРІЙ «ЛЕРМОНТОВСЬКИЙ»,
ЯКИЙ НА ЗАКОННИХ ПІДСТАВАХ НАЛЕЖИТЬ
ПРАТ «УКРПРОФОЗДОРОВНИЦЯ» ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФСПЛОК УКРАЇНИ. .03

№ 36 (809) | 10.09.2015

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua



ТЕМА НОМЕРА | ОДНОРАЗОВА АКЦІЯ ЧИНОВНИКІВ?

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ АТРАКЦІОН ЩЕДРОСТІ ВІД УРЯДУ

КОРОТКО

УВАГА!

До 1 жовтня 2015 року на офіційному веб-порталі ФПУ проводиться електронне ПРОФСПІЛКОВЕ ГОЛОСУВАННЯ щодо розміру мінімальної заробітної плати на 2016 рік. Просимо взяти участь у голосуванні.

НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ |

Актуальні проблеми забезпечення захисту соціально-економічних прав та інтересів працівників з ініціативи профспілок обговорювалися під час дводенної консультативної зустрічі з членами багатодисциплінарної місії МОП в м. Києві. .04

ПОЗИЦІЯ ПРОФСПЛОК |

Економіка України за два квартали п. р. скоротилася приблизно на 15% порівняно з аналогічним періодом минулого року. Промислове виробництво та експорт падають. Відновлення програми МВФ майже нічого не дасть для економіки. .06



Глава Уряду Арсеній Яценюк анонсував підвищення розміру мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, а також усіх соціальних виплат – пенсій, стипендій тощо. І хоч урядовці неабияк тішаться, що, попри скруту й війну, знайшли гроші на підвищення соціальних виплат, та народ чомусь не радіє. Адже разом

із «підвищенням» рівня життя Уряд заявив про зростання тарифів на електроенергію приблизно на 23%. В очікуванні майбутніх виборів подібні заяви сприймаються як одноразова акція, вигадана чиновниками. Про «щедру» індексацію зарплат і пенсій – на шпальтах нашого видання. .08



Григорій Осовий: «Підвищення прожиткового мінімуму і зарплат, пропоновані Урядом, – це косметичні правки, які не допоможуть людям компенсувати втрачене ними через інфляцію і підвищення цін на комунальні послуги» .02

 **ДОЛУЧАЙТЕСЬ
ДО ОБГОВОРЕННЯ**
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

КОМЕНТАР

«У НАС ШАЛЕНЕ ЗУБОЖІННЯ НАСЕЛЕННЯ. ТАКЕ БУЛО ТІЛЬКИ НА ПОЧАТКУ 1990-Х»



Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий прокоментував заплановане Урядом України підвищення прожиткового мінімуму, зарплат і пенсій німецькому інтернет-виданню Deutsche Welle.

тарифами, не береться прогнозувати ніхто.

Оцінка Голови ФПУ є не поодиноким, її підтримують фахівці. Зокрема, економісти констатують, що субсидії та підвищення соцстандартів особливо не допоможуть збільшити українцям. «Субсидії тільки частково пом'якшать чергове зростання тарифів, а підвищення соціальних стандартів лише на пірвоку сповільнить інфляцію», – прогнозує старший науковий співробітник Інституту економічних досліджень Віталій Кравчук.

кати в потрібний час, зокрема перед виборами», – переконана директор соціальних програм Центру ім. Разумкова Людмила Шангіна. «Підвищення соціальних стандартів перед виборами – це звичайний популізм. Зарплати бюджетникам заморозили з грудня 2013 року. Весь цей час замість того, щоб встановити адекватну оплату праці людям, які сумлінно працюють, їх ставлять у позицію прохачів, що мають радіти милостині в кількості гривень». Фахівець наголошує, що через багаторічну безвідповідальну політику

Як заявляють у ФПУ, відповідно до міжнародної системи розрахунку прожиткового мінімуму, враховуючи ціни на липень 2015 року, фактичний його розмір для працездатної особи має становити не менше 2900 гривень.

У свою чергу, в Профспілці працівників освіти і науки України інформують, що зарплата у галузі настільки мізерна, що 100% педагогічних працівників можуть претендувати на отримання субсидії на оплату комунальних тарифів. Усього в галузі освіти працює більше 1 млн людей. «Це абсурд. Працюючим не потрібні субсидії, їм потрібна нормальна зарплата відповідно до кваліфікації, з якої вони зможуть оплатити всі комунальні підвищення. А низька оплата праці – це гачок, за який влада тримає людей, аби сми-

ку влади за межею бідності в Україні опинилася найкваліфікованіша і найосвіченіша частина суспільства – лікарі, вчителі, науковці. «Посадовий оклад учителя – 1800 грн. Освітяни фактично вже за межею бідності. Це дика несправедливість, адже не може кваліфікований спеціаліст отримувати менше, ніж йому потрібно на прожиття», – обурюється голова Профспілки працівників освіти і науки України Георгій Труханов.

За матеріалами Deutsche Welle (www.dw.com)

ДІАЛОГ

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ НТСЕР

1 вересня під головуванням міністра соціальної політики України, голови Національної тристоронньої соціально-економічної ради Павла Розенка в приміщенні Міністерства відбулося засідання Президії НТСЕР.

ЗА ПОВІДОМЛЕННЯМ ПРЕС-СЛУЖБИ НТСЕР, у заході взяли участь співголова Національної тристоронньої соціально-економічної ради від профспілкової сторони, Голова ФПУ Григорій Осовий, його заступник Сергій Кондрюк, члени Президії НТСЕР, представники сторін соціального діалогу, фахівці Міністерства соціальної політики, Міністерства фінансів та секретаріату Національної ради. У ході роботи Президія ухвалила рішення провести наступне засідання Національної ради 24 вересня 2015

року в розширеному форматі за участю представників територіальних тристоронніх соціально-економічних рад із запрошенням Прем'єр-міністра України, секретаря Національної ради реформ, міністрів фінансів, економічного розвитку і торгівлі, енергетики та вугільної промисловості, інших представників органів влади та незалежних експертів. На черговому засіданні Національної ради планують обговорити ключові аспекти соціально-економічного розвитку держави в контексті реформ, що реалізуються на шляху Украї-



ни до євроінтеграції. Окремо будуть розглянуті основні показники бюджету на наступний рік, хід реформи системи оподаткування й оплати праці, питання реалізації загальнодержавної соціальної програми підвищення стану безпеки і гігієни праці на 2014–2018 роки. Також члени Президії обговорили подальший порядок

проведення консультацій сторін щодо забезпечення функціонування системи державного соціального страхування у наступному році та розміру єдиного соціального внеску, окремі питання фінансування діяльності Національної ради та порядку залучення до її роботи представників науково-експертних установ.

3 ЮВІЛЕЕМ!

Федерація професійних спілок України щиро вітає з ювілеєм голову Профспілки працівників освіти і науки України Георгія Федоровича Труханова. Бажаємо Вам, шановний ювіляре, міцного здоров'я, родинного затишку, невичерпної творчої наснаги, нових здобутків у захисті трудових і соціально-економічних прав та інтересів освітянської спільноти в розбудові громадянського суспільства в Україні.



ПРИВІТАННЯ

13 ВЕРЕСНЯ – ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ НАФТОВОЇ, ГАЗОВОЇ ТА НАФТОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Шановні співчачи!

Щиро вітаю вас із нагоди професійного свята – Дня працівників нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України. Цей день святкують усі, хто пов'язав свою трудову діяльність з видобутком, обробкою та постачанням нафти і газу, та сумлінною працею робить гідний внесок у розвиток вітчизняної економіки.

Шановні ветерани та працівники галузі! Ваша праця надзвичайно важлива для країни, ви вирішуєте складні завдання із забезпечення енергетичної незалежності України, її національної безпеки. Прийміть щире подяку за відданість обраній справі! Бажаю вам стабільної роботи і нових вагомих трудових здобутків. Миру, щастя і благополуччя вашим родинам! З повагою,

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок України

Шановні друзі!

Центральна рада Профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України сердечно вітає вас, усіх працівників, ветеранів нафтопереробної промисловості та нафтопродуктозабезпечення з професійним святом!

Ваше свято – це визнання важливості вашої праці для держави, суспільства, справедлива оцінка того внеску, який ви робите в розвиток вітчизняної економіки, її функціонування. За нинішніх значних труднощів ви напружено працюєте над тим, щоб стабілізувати ситуацію в галузі, створити надійну основу для збільшення обсягів виробництва, розширити соціальні програми. Центральна рада профспілки добре розуміє ситуацію і робить усе, щоб українська нафтопереробна галузь розвивалась ефективно та динамічно.

Вітаючи вас із святом, висловлюємо щире подяку за сумлінну працю, високий професіоналізм та відповідальність. Щиро бажаємо вам і вашим родинам життєвої енергії, міцного здоров'я, щастя, миру, щедрої долі, достатку і злагоди в кожному домі.

Василь МОЙСЮК,
голова Центральної ради Профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України

12 ВЕРЕСНЯ – ДЕНЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Шановні працівники сфери фізичної культури і спорту, спортсмени, вихованці дитячо-юнацьких спортивних шкіл!

Прийміть найщиріше вітання з нагоди Дня фізичної культури і спорту!

Ми пишаємося українськими спортсменами – вихованцями фізкультурно-спортивних товариств профспілок, які, виборюючи перемогу в змаганнях найвищих рівнів, примножують спортивну славу нашої країни. Сердечно вітаємо зі святом членські організації всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, спортивні клуби, колективи фізичної культури підприємств, організацій, установ. Щира подяка ветеранам спорту, тренерам, викладачам фізкультури, працівникам спортивних закладів, фахівцям спортивної медицини за зміцнення здоров'я нації та розвиток фізичної культури і спорту серед трудящих та членів їх родин. Бажаю усім мирного неба, міцного здоров'я, оптимізму, наполегливості, удачі, нових спортивних звершень і перемог.

З повагою,

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок України

ОФІЦІЙНО

ЗАЯВА

Останнім часом активувались «державні рейдери», які вкотре своїми протиправними діями намагаються захопити власність профспілок в Одесі.

Черговим об'єктом атаки на профспілкову власність стало ДП «Клінічний санаторій «Лермонтовський», який на законних підставах належить ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» Федерації профспілок України.

Другого вересня група із 20 осіб здійснила спробу силовим шляхом захопити профспілковий санаторій, проникла на територію і протягом трьох годин в агресивній, грубій формі перешкоджала процесу лікування, реабілітації та оздоровлення пацієнтів. Зупинити ці неправомірні дії вдалося лише після втручання представників ЗМІ і територіальної самооборони Одеси.

Це вже не перша спроба Міністерства юстиції України захопити санаторій для подальшого використання профспілкового майна для оздоровлення своїх державних чиновників, а згодом і приватизувати його, замість щорічного лікування та оздоровлення тут 5 тисяч простих трудівників – лікарів, учителів, шахтарів, представників інших трудових колективів, інвалідів, біженців та учасників АТО.

У 2012 році в санаторії почало діяти два відділення, було розширено штат до 250 спеціалістів, оновлено 30% медичного обладнання – усе для людей, які приїждять сюди поліпшувати своє здоров'я. Водночас Міністерство юстиції України створило свою паралель-



ну структуру з однаковою назвою, через яку намагається у неправий спосіб відібрати профспілкову власність і 10 гектарів реліктового парку. І це при тому, що Господарський суд Одеської області 21 вересня ц.р. відхилив позов Мін'юсту до ДП «Клінічний санаторій «Лермонтовський» і ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» про визнання за їхньою

Адміністрація ДП «Клінічний санаторій «Лермонтовський» звернулася стосовно протиправних дій Міністерства юстиції України, спрямованих на заволодіння майном лікувального комплексу, до Служби безпеки та Генеральної прокуратури.

ФПУ, її членські організації закликають Президента України як гаранта Конституції зупинити

Федерація профспілок України, правління ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» рішуче засуджують неправі дії Міністерства юстиції України, яке має не відбирати у власника його майно, а навпаки – відповідно до чинного законодавства захищати від протиправних посягань.

структурою права на профспілкову власність.

Федерація профспілок України, правління ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» рішуче засуджують неправі дії Міністерства юстиції України, яке має не відбирати у власника його майно, а навпаки – відповідно до чинного законодавства захищати від протиправних посягань.

«державних рейдерів» і захистити конституційне право громадян України – шахтарів, учителів, лікарів та інших представників трудових колективів, інвалідів, біженців, учасників АТО на лікування та оздоровлення в санаторії «Лермонтовський».

ПРЕС-ЦЕНТР
ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСІЛОК УКРАЇНИ

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

«ОЦІНКА ВСЬОМУ, ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ НАВКОЛО МАЙНА «ЛЕРМОНТОВСЬКОГО», ТІЛЬКИ ОДНА – ЦЕ СВАВІЛЛЯ»



В ексклюзивному інтерв'ю для профспілкових ЗМІ на запитання нашого кореспондента відповів директор ДП «Клінічний санаторій «Лермонтовський» ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» Дмитро Антіпов.

– Чим викликана повторна спроба захоплення профспілкової власності – санаторію «Лермонтовський» в Одесі?

– Рано-вранці у День міста, 2 вересня, без попередження понад 20 осіб у цивільному одязі увірвалися на територію санаторію, вивели з корпусів відповідальників та лікарів для проведення незаконної інвентаризації санаторію з подальшим заволодінням його майном. Після того, як на місці події прибули представники ЗМІ та сили одеської самооборони, незважаючи на всю на-

хабність загарбників, їх пиха кудись поділася і вони ретировалися. Ідучи, у грубій формі вони сказали, що ще повернуться і що вони зроблять з нами.

– 4 вересня у Києві відбулося засідання правління ПрАТ «Укрпрофоздоровниця», на якому розглядалося і ваше питання. Скажіть, які давалися оцінки під час обговорення стосовно того, що сталося, і що у правовому полі ви маєте намір зробити, аби подібні напади не повторилися і справедливість перемогла?

– Оцінка всьому, що відбувається навколо майна «Лермонтовського» тільки одна – це свавілля. На жаль, усе робиться у кращих традиціях минулої влади. І навіть тоді, напевно, не було настільки відкритих і цинічних дій з боку органів влади. З цим погоджуються і більшість одеситів, які 3 вересня вийшли підтримати нас до будівлі Господарського суду в Одесі на акцію протесту проти передачі «Лермонтовського» у власність Мін'юсту. З цим збігається і позиція профспілок. Звичайно, ми будемо боротися, ми будемо апелювати до рішення суду, яке змушує санаторій «Лермонтовський» примусово звільнити нібито незаконно займані ним приміщення. У мене відразу виникає питання: а що, санаторій «Лермонтовський» протягом уже 100 років незаконно перебував у своїх приміщеннях і лікував

там людей? Міністерство юстиції тепер через суди скасує результати цього лікування? Хочу заявити, що справжною метою Міністерства юстиції є захоплення 10 га елітного парку в Одесі на Лонжерон у першій лінії від моря. Вартість цієї землі – колосальна.

– Адміністрація санаторію звертається зі скаргами у відповідні інстанції?

– Уже підготовлено звернення до прокуратури, в СБУ, на ім'я губернатора Одеської області Михайла Саакашвілі, на ім'я мера міста Труханова, також ми маємо намір звернутися до Апеляційного та у вищі суди. Якщо це не допоможе, ми підемо до Європейського суду. Залишити безкарним таке свавілля не можна. Якщо так станеться, буде знищений один із небагатьох санаторіїв в Одесі, що залишилися.

ІНТЕРВ'Ю

ДЕ МЕЖА ЖАДІБНОСТІ УРЯДУ?

Поділивши між собою заводи і надра України, чиновники взялися за санаторії.

Виявляється, тотальне зубожіння населення на тлі економічної кризи – лише одна з грішної політики нинішнього Уряду. Міністри та міністерства готують для народу чергові подарунки. І поки ми запираємо корвалолом новини про зростання тарифів і падіння курсу гривні, чиновники продовжують обдирати людей до нитки.

Нині команда прем'єра активно «занепокоїлася» питанням здоров'я своїх співгромадян. Зокрема, чиновники почали ділити між собою вітчизняні оздоровниці, які щороку приймають на лікування мільйони українців.

Першим це на собі відчув одеський санаторій «Лермонтовський» – одна з найстаріших лікувальних установ міста. Заклад почав діяти 101 рік тому і входить у десятку

кращих санаторіїв Федерації профспілок України. За всю історію свого існування оздоровниця пережила громадянську та дві світові війни, голодомор і розруху 90-х, а от беззаконня і жадібність вітчизняних чиновників вона може й не пережити.

Усе це через те, що санаторій розташований на одному з найгарніших пляжів Одеси і має власний парк, тож слуги народу вже втрачають терпець, аби швидше його забудувати. Такий ласий шматок став поперець горла вітчизняному Міністерству юстиції, яке через Господарський суд Одеської області намагається відібрати землю у найстарішої оздоровниці міста, а 7 млн членів профспілки позбавити можливості щорічно відновлювати тут своє здоров'я.

Чи є межа жадібності чиновників, ми запитали у заступника Голови Федерації профспілок України Володимира Саєнка.



шення перебігу вагітності! Жоден репродуктивний центр у нашій країні не може похвалитися такою кількістю прикладів успішного лікування.

– Ваш санаторій також активно приймає на реабілітацію біійців, які повернулися із зони АТО...

– Ми намагаємося допомогти всім, кому тільки можна. І хлопці, що жертвували своїм здоров'ям та життям заради нашого мирного неба, не виняток. На сьогодні у «Лермонтовському» вже пройшли лікування понад 100 біійців АТО, а до кінця року планується оздоровити ще 600. Нас у цьому питанні дуже підтримують одесити. Спільними зусиллями адміністрації та волонтерів проводяться благодійні фестивалі, а отримані гроші спрямовуються на реабілітацію біійців.

– Ми вважаємо, що подібні дії Міністерства юстиції не тільки позбавлять українців кваліфікованої медичної допомоги, а й залишать без роботи десятки людей. Скільки їх опиняться на вулиці?

– Це близько 250 висококваліфікованих медичних працівників, лікарів вищої категорії та заслужених лікарів України. І це лише по окремо взятому санаторію. В цілому по всій Україні 40 оздоровниць і баз відпочинку за рішенням судів перейшли у власність Фонду державного майна. Події, які сьогодні відбуваються в «Лермонтовському», майже три роки тому сталися на базі відпочинку «Фореаль» на Закарпатті. Сьогодні там розбирають останні цеглини, які від нього залишилися.

– З якими проблемами ідуть сюди люди?

– З тими, що нашої державі вирішити несила. Наприклад, захворювання опорно-рухового апарату найефективніше в Україні лікують саме наші фахівці. Понад 100 років усі нові методи, розробки та нові вітчизняної медицини в цій сфері народжувалися саме в стінах цього санаторію. А скільки жінок завдяки нашим фахівцям успішно пройшли курс лікування пору-

НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

ПРОГРАМИ ГІДНОЇ ПРАЦІ В УКРАЇНІ – ПІДТРИМКУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ПРОФСПІЛОК

Актуальні проблеми забезпечення захисту соціально-економічних прав та інтересів працівників з ініціативи профспілок обговорювалися під час дводенної консультативної зустрічі з членами багатодисциплінарної місії Міжнародної організації праці, що проходила 3–4 вересня в м. Києві. У заході взяли участь Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий, перший заступник Голови СПО об'єднань профспілок, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, керівники низки членських організацій та працівники апарату ФПУ.



ЯК ІНФОРМУЄ ПРЕС-ЦЕНТР ФПУ, національні програми гідної праці були започатковані в 2004 році як основний механізм надання допомоги країнам з боку МОП. Вони мають свої часові рамки та забезпечуються ресурсами для реалізації. Програми передбачають дві основні мети. По-перше, сприяння реалізації гідної праці як ключового компонента національних стратегій розвитку. По-друге, надання знань, інструментів, інформаційних можливостей та співробітництва МОП до послуг національних тристоронніх учасників у рамках орієнтованого на результати підходу з метою просування Програми гідної праці в сферах компетенції МОП. Трипартизм і соціальний діалог є центральними елементами в плануванні та реалізації узгоджених комплексних національних програм МОП.



ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ, ГОЛОВА СПО ОБ'ЄДНАНЬ ПРОФСПІЛОК, ГОЛОВА ФПУ:

«Нам потрібна розбудова мінімальних рівнів соціального захисту та всеосяжних систем соціального забезпечення. Вкрай необхідно в умовах масштабних реформ, що здійснюються в країні, реалізувати цей проект МОП.»

Національні програми гідної праці є конкретним внеском МОП у національні програми ООН та одним з основних інструментів покращення міжнародного технічного співробітництва. Кожна програма побудована навколо обмеженої кількості національних пріоритетів і результатів, що визначаються у консультаціях з тристоронніми учасниками. Максимальна кількість пріоритетів – три. Пріоритети і результати програм гідної праці відображають ситуацію в країні (що стосується мандату МОП), спільні пріоритети тристоронніх учасників, глобальні цілі та зобов'язання МОП, порівняльну перевагу МОП (де її внесок буде найціннішим).

Відкриваючи зустріч із профспілковою стороною, старший спеціаліст з питань діяльності організації працівників з Будапештського Бюро МОП для країн Центральної та Східної Європи Овідіу Журка зазначив, що під час консультації дуже важливо отримати відповіді на актуальні питання, зокрема про те, які кроки потрібно здійснити для подолання викликів сьогодення та майбутнього. Для цього слід ретельно й ефективно проаналізувати ситуацію щодо гідної праці в Україні, спільно шукати шляхи її покращення. Із свого боку, запевнив він, МОП і надалі буде сприяти цьому процесу.

Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий, який виступив від імені профспілкової сторони, наголосив на тому, що перетворення, які відбулися в остан-

ні півтора року в Україні, не дозволили реалізувати Програму гідної праці на 2012–2015 роки в тих масштабах і задумах, які пропонувалися. Наприклад, стосовно зайнятості, заробітної плати і реальних доходів маємо зовсім інші, негативні показники. Що ж до соціального діалогу, він обмежений кількома речами. По-перше, Уряд підписав угоду з МВФ, не провівши діалогу з профспілками, і, зрозуміло, в цій угоді є немало речей, які профспілкам не подобаються, але вони, на жаль, не мають можливості впливати на її трансформацію. «З іншого боку, ми маємо Угоду про асоціацію Україна – ЄС, яка тривалий час опрацьовувалася в країні, але діалог щодо неї також був обмеженим, – підкреслив Голова ФПУ. – Хоча в цілому профспілки підтримали необхідність асоціації з ЄС і докладають зусиль, аби передбачені угодою заходи були виконані, зокрема ті, що стосуються європейських соціальних стандартів і норм праці».

Григорій Осовий також зазначив, що для серйозного аналізу реалізації Програми гідної праці на 2012–2015 роки та обговорення нової на 2016–2019 роки необхідно провести чесну діагностику ситуації в сфері соціально-трудова відносин та соціального діалогу. «Мені здається, що МОП, і зокрема його Будапештське відділення, достатньо оцінили складність ситуації в нашій країні і, можливо, діяли по стандарту попередньої угоди, тоді як слід було виходити за її рамки і реагувати на конкретний сьогоденний контекст соціально-трудова відносин і суспільства, – наголосив профспілковий лідер. – Вважаю, що ми можемо дещо виправити ситуацію за допомогою таких зустрічей, під час яких є можливість висловити свої думки та пропозиції, отримати підтримку з боку такої авторитетної організації, як МОП». На думку Григорія Осового, багато «класичних» підходів МОП не працюють в Україні через специфіку її ситуації. Тому в умовах економічної кризи та жорсткої бюджетної економії потрібно спільно шукати ефективні шляхи вирішення актуальної проблеми підвищення рівня захисту соціально-економічних та трудових прав працівників.

Визначенням пріоритетів Програми гідної праці в Україні на період 2016–2019 років 4 вересня завершилась дводенна консультативна зустріч соціальних партнерів – представників Уряду, роботодавців і профспілок із

членами мультидисциплінарної місії Міжнародної організації праці.

Цими пріоритетами визнано:

– Розвиток зайнятості заради стабільності та зростання.

– Ефективний соціальний діалог в умовах сучасного розвитку України.

– Соціальний захист та умови праці.

Відкриваючи другий день заходу, Національний координатор МОП в Україні Сергій Савчук розповів про результати реалізації Програми гідної праці на 2012–2015 роки. Серед досягнень він відзначив прогрес у вдоволенні національної звітності щодо виконання конвенцій та рекомендацій МОП; використання контрольних механізмів МОП; розбудову спроможності Держслужби зайнятості в створенні можливостей зайнятості для тимчасово переміщених осіб; зміцнення спроможності тристоронніх партнерів у всьому тематичному секторі.

З інформацією про діяльність МОП

Визначенням пріоритетів Програми гідної праці в Україні на період 2016–2019 років 4 вересня завершилась дводенна консультативна зустріч соціальних партнерів – представників Уряду, роботодавців і профспілок із членами мультидисциплінарної місії Міжнародної організації праці. Цими пріоритетами визнано: розвиток зайнятості заради стабільності та зростання; ефективний соціальний діалог в умовах сучасного розвитку України; соціальний захист та умови праці.

у сфері гідної праці та пріоритети, що мають бути враховані та застосовані в Україні, виступив директор Групи технічної підтримки з питань гідної праці Регіонального бюро МОП для країн Центральної та Східної Європи Антоніо Граціозі.

В свою чергу, перший заступник голови КВІУ Анатолій Акімочкін, виступаючи від імені профспілкової сторони, зазначив, що Програма гідної праці на 2012–2015 роки не була реалізована в повному обсязі. Зокрема, на її реалізацію вплинули кризові явища та військові дії, з якими Україна раніше не стикалася.

Найбільш складним серед пріоритетних напрямів програми Голова ФПУ Григорій Осовий назвав соціальний діалог між Урядом, профспілками і роботодавцями, підкресливши,

що на його розвиток значно впливає угода між Кабміном та МВФ, який висуває свої вимоги. Уряд у своїх діях також залежить від коаліційної угоди парламентських політичних сил. Усе це ускладнює розвиток соціального діалогу.

Голова ФПУ запропонував третім пріоритетом визначити покращення умов праці та соціального захисту і соціального забезпечення. «Нам потрібна розбудова мінімальних рівнів соціального захисту та всеосяжних систем соціального забезпечення, – наголосив він. – Україні необхідно в умовах масштабних реформ, що здійснюються в країні, реалізувати цей проект МОП».

Від урядової сторони виступив заступник міністра соціальної політики Віктор Іванкевич, від сторони роботодавців – перший заступник Голови СПО роботодавців на національному рівні Олексій Мірошниченко.

Програма гідної праці для країни (ПГПТК) є продовженням попередньої

роботи із заохочення принципів гідної праці в Україні на основі тристороннього соціального діалогу, збалансованого підходу в політиці, поєднання економічного зростання та гідної зайнятості із соціальним розвитком та поліпшеними стандартами життя чоловіків та жінок. ПГПТК буде сприяти досягненню поставлених Україною цілей розвитку та національних пріоритетів. На основі технічних консультацій з Групою технічної підтримки з питань гідної праці МОП та Бюро МОП у Центральної та Східної Європи Уряд і соціальні партнери України визначають пріоритети нової ПГПТК. Під час їх розробки експерти МОП за участю тристоронніх партнерів враховують результати оцінки впровадження попередньої ПГПТК в Україні.

У 2004 році

ЗАПОЧАТКОВАНО НАЦІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ ГІДНОЇ ПРАЦІ ЯК ОСНОВНИЙ МЕХАНІЗМ НАДАННЯ ДОПОМОГИ КРАЇНАМ З БОКУ МОП



ПРОФСПІЛКОВИЙ РУХ УКРАЇНИ В НАПРЯМКУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

З великою надією та невгамовним хвилюванням очікувала запрошення від організаторів дансько-українського навчального проекту «Посилення внеску профспілок у забезпечення гідної праці, захисту прав працівників та демократизацію в Україні» на навчання серед 62 профспілкових активістів. Адже молодому керівнику такої чисельної та розгалуженої на теренах Буковини профспілкової організації Чернівецької дирекції УДППЗ «Укрпошта», на мою думку, необхідно досконально володіти інформацією та оновленими знаннями стосовно передових європейських надбань у царині відносин між роботодавцем та трудовим колективом.

Валентина КОРДЯК

*учасниця третьої групи
дансько-українського проекту*

Насамперед, хочу розповісти про неймовірний ентузіазм та бажання «поглинути» все почуте та побачене на даних курсах. Оскільки наша країна зробила свій вибір та стрімко крокує до європейської інтеграції, нам необхідно бути ознайомленими з методологією та основними аспектами щоденної роботи європейських профспілок із захисту трудових прав їх членів. Цілком впевнена, що тільки завдяки соціальному партнерству, налагодженню діалогу між роботодавцем та профспілкою можливе економічне зростання України.

Справдилися мої сміливі очікування, оскільки навчальний процес і загалом організація тренінгу були проведені бездоганно в м. Дніпропетровську з 15 по 19 червня. Адже вищезазначений проект реалізується Федерацією профспілок України в співпраці з Об'єднаною федерацією робітників Данії за підтримки Міністерства закордонних справ Данії та Європейської програми судівства. Я опинилась у середовищі молодих, емоційних та життєрадісних активістів профспілкового руху, справжніх фахівців з багатогранним практичним досвідом профспілкової справи, а саме у третій навчальній групі. З перших хвилин знайомства з міжнародним викладачем і тренером Об'єднаної федерації робітників Данії Пером Айзенрайхом в аудиторії було створено атмосферу доброзичливості, що спонукало присутніх до активної

участі в обговоренні практичних завдань навчальної програми. Тренер Пер Айзенрайх як справжній професіонал неформальним підходом до своєї справи посприяв створенню атмосфери ширості та взаємодовіри, відкритого діалогу між нами в питаннях методів та форм роботи, обміну думками з приводу посилення вагомості профспілок шляхом активізації зусиль з покращення представництва інтересів працівників на місця. Разом з тим, усі присутні на тренінгу погодились, що досягнення даної мети можливе за умови прийняття до втілення

гаторівневу профспілкову систему нашої країни.

Одним з постійних пріоритетів у роботі профспілкових організацій повинно бути створення системи підбору кадрового потенціалу з чітко визначеними віковими рамками для очільників профспілки (на день обрання не більше 55 років з терміном перебування на посаді до двох каденцій). Не варто цуратись молодих спеціалістів, необхідно, навпаки, не шкодуючи свого часу, особисто робити відбір серед активної молоді з позитивною життєвою позицією. Профспілкове навчання та

Цілком впевнена, що тільки завдяки соціальному партнерству, налагодженню діалогу між роботодавцем та профспілкою можливе економічне зростання України.

стратегії модернізації профспілок в Україні через підвищення професіоналізму профспілкових працівників та активістів.

Після завершення тренінгу можу дозволити собі зробити деякі висновки. Організатори проекту зробили правильний акцент на тому, що до участі в навчанні запросили представників різних галузевих профспілок з усіх регіонів України. Адже спілкуючись між собою за безпосередньою участю тренера професіоналам легко опанувати нові для себе тенденції в профспілковій діяльності, а також після нетривалого п'ятиденного тренінгу вони й надалі підтримуватимуть професійні зв'язки та, в свою чергу, будуть зміцнювати ба-

підвищення кваліфікації з постійною періодичністю має бути наближеним до запитів і потреб конкретних профспілкових організацій, адже це внесок у майбутній інтелектуальний потенціал профспілкового руху України.

Захист соціально-економічних прав, інтересів працівників та членів їх сімей, дотримання норм міжнародного й національного законодавства та принципів соціальної справедливості, створення сучасних робочих місць з гідною винагородою за результатами праці, розширення легальної зайнятості з одночасним забезпеченням економічного розвитку країни є, по суті, пріоритетними та невідкладними напрямками діяльності профспілок України.

погляд

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ НА РІВНІ КОЛЕКТИВІВ ТА СУСПІЛЬСТВА

Ось уже минули кілька місяців з моменту нашої участі у дансько-українському проекті «Посилення внеску профспілок у забезпечення гідної праці, захисту прав працівників та демократизацію в Україні». Однак питання, порушені в процесі навчання, залишаються актуальними й сьогодні. Ми знову повертаємося до думки, що роль профспілки має бути активуючим фактором для вирішення проблем на рівні колективів та суспільства загалом.

Ірина МАРТИНЮК

*учасниця другої групи
дансько-українського проекту*

Проблемні питання, з якими ми стикаємось сьогодні, не є новими, і в певний період вони поставали та вирішувалися в кожній країні. Тому данські профспілки передають нам досвід та свої напрацювання через тренера міжнародного класу, талановитого викладача Данської профспілки ЗФ Пера Айзенрайха, який намагається навчити нас та передати багаторічний досвід своєї успішної роботи. Сьогодні в профспілках обговорюються нові шляхи співпраці та вирішення проблем. У ході семінару ми намагалися основну увагу приділити техніці ведення колективних переговорів, вирішення трудових спорів, конфліктів, особистісного спілкування. Подання матеріалу нашим тре-

нером Пером Айзенрайхом було доступним та легко сприймалось, адже відбувалося у формі рольових ігор, ділових вправ, практичних завдань, коли ми висловлювали свої позиції, формували думки, вступали в дискусії. Дуже цінним був досвід, яким ми обмінювалися між собою, адже кожен учасник проекту – профспілковий лідер у своїй організації, представник певного регіону та галузі. Спільно ми дійшли висновку, як нам сьогодні змінити своє бачення, мислення, свідомість, аби профспілка була успішною завтра. Створення потужних, впливових профспілок, здатних ефективно відстоювати інтереси працівників, – наше першочергове завдання. І наостанок хочу висловити подяку всім організаторам та учасникам дансько-українського проекту. З нетерпінням очікую на нові зустрічі та продовження навчання.

ВРАЖЕННЯ

ВЧИТИСЯ НЕ СОРОМНО, СОРОМНО НЕ ЗНАТИ...

Сьогодні Україна стоїть на порозі великих змін на шляху до демократизації та децентралізації. Профспілкам необхідно згуртуватися та відстоювати права працівників у кожній галузі виробництва, вимагати гідної заробітної плати.

Наталія ЧЕРНЕЦЬКА

*учасниця другої групи
дансько-українського проекту,
голова первинної профспілкової
організації працівників Коледжу
Інформаційних технологій та
землепорядкування НАУ*

но, так і в групах, надаючи цікаві завдання. На мою думку, такі проекти мають існувати та розвиватися в Україні, щоб навчати молодь, об'єднувати та розвивати профспілковий рух, адже спільними зусиллями ми разом зможемо досягти поставленої мети. Хоч висловити щиро подяку голові Профспілки працівників геології, геодезії та картографії України Віктору Супруну, який довіряє мені бути учасником проекту, що надає чудові перспективи в професійній та профспілковій діяльності. Окрему вдячність висловлюю викладачу Перу Айзенрайху та чудовому перекладачу Анні Береговій за набутий досвід. Сподіваюсь, що друга наша зустріч принесе ще більше цікавого, бажаю всім творчого натхнення та здійснення мрій.

Мета проекту – омолодити профспілки, забезпечити досвідченими фахівцями, які зможуть посилити їх розвиток, уміло вплинути на політичні процеси, що відбуваються в державі, забезпечити захист та права працівників на виробництві. Нас навчили правильно вести переговори, вирішувати конфліктні ситуації, укладати угоди та колективні договори, будувати налагоджену роботу в колективі. Данський тренер Пер Айзенрайх поділився своїм досвідом та вмінням вирішувати профспілкові питання, навчив працювати як самостій-

ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

ПОМИЛКОВА ПОЛІТИКА МВФ Б'Є ПО УКРАЇНІ

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ КАРОЛІН ВОЛЛМАНН ІЗ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК

(31 СЕРПНЯ 2015 РОКУ)

Економіка України за два квартали п. р. скоротилася приблизно на 15% порівняно з аналогічним періодом минулого року. Промислове виробництво та експорт падають. Відновлення програми МВФ майже нічого не дасть для економіки. Вона не тільки не принесе користі, а й ризикує призвести до економічної катастрофи, схожої на ту, яка нещодавно вдарила по Греції. Політика, що ігнорує негативні наслідки заходів жорсткої економії для внутрішнього попиту, нестійкість заборгованості й політично хитку ситуацію, спричинить подальший економічний спад і сприятиме зростанню політичної нестабільності й соціальної несправедливості.



Незважаючи на неспроможність політики жорсткої економії протягом останніх семи років сприяти відновленню в країнах Європи, загальна стратегія економічного відновлення та зростання МВФ залишається незмінною – фискальна політика та зміни економічного регулювання, які відбирають доходи робітників та їхніх сімей на користь кредиторів, банків і бізнесу в надії, що «поширення конкурентоспроможності й покращення умов ведення бізнесу» створить довіру та сприятиме припливу інвестицій і зростанню. Однак міф про довіру є породженням уяви штаб-квартири МВФ у Вашингтоні, а не фактом реальної економіки. Він далекий від українських реалій. Бізнес не інвестуватиме в умовах падіння попиту та скорочення доходів споживачів. Натомість, як і у Греції, економіка скорочуватиметься доти, доки навіть МВФ не буде змушений визнати факти та провести чергову внутрішню оцінку того, «що пішло не так».

Програма МВФ для України передбачає скорочення державних витрат для створення «меншого та більш ефективного управління» та «дружньої зростання» податкової системи. Вона має на меті скорочення зарплат і зайнятості в державному секторі, зменшення порогу оподаткування для того, щоб малозабезпечені пенсіонери платили більші податки, підвищення віку виходу на пенсію для жінок та обмеження раннього виходу на пенсію, незважаючи на те, що середня тривалість життя за останні 25 років майже не підвищилася. Очікується подальша приватизація у сфері охорони здоров'я та закриття 5% шкіл.

Стикнувшись із фактами, економісти й дослідники МВФ визнають потенційно негативний вплив жорсткої економії на зростання. Також стурбований місцевий бізнес. За даними нещодавнього національного опитування, проведеного Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, 62,5% підприємств зазначили, що низький попит є однією з основних проблем. Серед невеликих фірм ця цифра ще вища.

Водночас гарантуються державні ресурси для «підтримки відновлення банківської системи», які, за прогнозами МВФ, становитимуть 9,25% у 2014–2015 рр. Витрати ляжуть на плечі суспільства та пересічних громадян. Очікується, що банки, маючи більше коштів, надаватимуть більше кредитів бізнесу, який буде інвестувати, незважаючи на колапс внутрішнього попиту. Реалії знову абсолютно інші. Ставки на кредити сягають 27%, оскільки Національний банк України бореться з відтоком капіталу, інфляцією та падінням обмінного курсу. Міф про довіру? Однозначно це не є розумною економічною політикою.

У січні 2014 року директор-розпорядник МВФ Крістін Лагард наголосила на позитивній ролі державного сектору у скороченні нерівності: «Подумайте про те, щоб зробити оподаткування більш прогресивним, покращити доступ до охорони здоров'я та освіти, впровадити ефективні адресні соціальні програми». Політичні заяви та реалії політики МВФ в Україні не можуть і далі настільки розходитися.

Ще одним ударом політики МВФ по кишенях простих громадян є грубе обмеження енергетичних субсидій, які передба-

чив МВФ при підвищенні цін на газ, що добувається в Україні, на 355%. Справді, витрати на комунальні послуги значно зросли у першому півріччі, інфляція, за даними НБУ, сягнула до майже 60% наприкінці другого кварталу, тоді як середня заробітна плата розміром 3480 гривень (156 доларів США) скоротилася на 6,5% в 2013 році. МВФ любить наголошувати на захисті «найбільш уразливих». Однак перед-

інвесторами. Угода передбачає списання приблизно 4 мільярдів доларів США боргу, продовження виплат на чотири роки залежно від темпів зростання вище 3%. Чи достатньо цього для стабілізації заборгованості України – відкрите питання, враховуючи оцінку МВФ стабільності боргу, яка виходить із припущення про створення за чотири роки фінансового простору в розмірі 15 мільярдів доларів США. Крім того,

рівні Уганди та позаду Нігерії та Лівану. Ходять чутки, що навіть кошти МВФ переправлено в тіньові канали приватних банків, що має підвищити зацікавленість МВФ у посиленні підзвітності та демократичних процесів. Замість цього програма МВФ вирішує проблеми корупції та «бізнес-клімату» шляхом утравдження законодавства на захист інвесторів, зменшення кількості інспектуючих уста-

Програма МВФ у нинішньому варіанті майже однозначно прирікає економіку України на подальше збільшення нерівності та бідності без жодного шансу на зворотне. І це в країні, що перебуває у стані війни. Перегляд підходу має розпочатися зі зміни процесу. МВФ слід розширити діалог і залучити організації громадянського суспільства, у тому числі профспілки, до пошуку адекватних рішень для подолання складних ситуацій. Тільки тоді Україна зможе розробити політику, що сприятиме зростанню та служитиме більшості, а не жменьці обраних. Здоровий глузд щодо трактування економічних реалій, а не міф про довіру та жорстка економія, – це те, що країні та Європі потрібно від мадам Лагард.

бачене збільшення комунальних субсидій на 0,3% ВВП не забезпечить необхідних ресурсів для компенсації наслідків для тих, хто виживає, і є набагато нижчим за зменшення субсидій на 1,1% ВВП.

Найбільш вражаючою подібністю до Греції є нестійкий борговий тягар. Через падіння національної валюти зовнішня заборгованість, за даними МВФ, досягне пікового значення у 2015 році на рівні 158,4% ВВП порівняно зі 102,4% ВВП в 2014 році. Позитивним сигналом стало нещодавнє досягнення домовленості щодо послаблення боргів між урядом та приватними

один із найбільших кредиторів – Росія – не погоджується на будь-які поступки щодо виплати 3 мільярдів, які належить повернути до кінця року. Дехто вважає, що списання 20% є надто низьким показником порівняно з початковою метою Міністерства фінансів України в 40%.

Одними з найбільших перешкод на шляху розвитку України є політична нестабільність та корупція. Частка компаній, які заявляють про це, наприкінці 2014 року зросла до 58,3%. У рейтингу Transparency International за масштабами корупції Україна посідає 142-ге місце зі 175 країн і перебуває на

нов, «поширення» судової системи завдяки підвищенню судових зборів у цивільних процесах, що трансформують економічну нерівність у правову несправедливість, закриваючи доступ до судів для тих, хто не може дозволити собі платити високі збори. У підсумку складається враження, що антикорупційна програма МВФ більше спрямована на обмеження прав пересічних громадян, а не на переслідування чиновників, які заробляють свої статки внаслідок вчинення корупційних дій.

ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ

АТМОСФЕРА ДОБРА

ТИ ЧУДОВИЙ, ТИ ЧУДОВИЙ – ЗАВОДСЬКИЙ ТАБІР «ЗОРЯ»!

Дитячі голоси линуть над лиманом: «...Як з доку випливають кораблі, виходимо ми, здорові й сильні, з нашої чудової «Зорі». Ти чудовий! Ти чудовий! Оздоровчий комплекс «Зоря-я-я»! Це гімн дитячого табору, який от уже 40 років діє на Волоській косі. Тут відпочивають діти співробітників відомого миколаївського підприємства НВКГ «Зоря» – «Машпроект». Іншого такого табору ви, мабуть, не знайдете у всій нашій країні.



Наталія ХРИСТОВА

голова профкому первинної профорганізації газети «Вечерній Ніколаєв»

Ні, тут немає своремонтів – умови, швидше, наближені до «зеленого туризму». Дерев'яні будиночки на самому березі лиману відкриті солоному вітру. Проте як тут чудово спиться – біля самої води та під зоряним небом! Велика тіниста територія табору неначе продовжує природні пейзажі Волоської коси – цю гармонію не порушують сучасні ландшафти зі стриженими газонами й альпійськими гірками. Опинитися на відпочинку посеред дикої природи – неймовірно захопливо й багато корисніше.

І не своремонти, погодьтеся, головне, багато важливіше – атмосфера добра, дружби, настроїв нескінченної радості й смак справжнього відпочинку. І все це є в «Зорі». А ще приємно усвідомлювати, що весь табірний інтер'єр – альтанки, дитячі містечка, фонтани, куточки відпочинку – заводчани колись зробили власними руками.

«Ви що там в таборі з моїм онуком зробили? Повернувся дядоמו весь у слюзах – хочу назад!» – зателефонував начальнику табору Володимир Олійник начальнику 85-го цеху. Мрія кожної дитини, яка побувала у «Зорі», – провести тут усі чотири табірні зміни. Багато хто в цьому таборі просто виріс, більшість один одного знають, адже приїждять сюди з року в рік. За три літні місяці тут відпочиває понад 500 дітей віком від 6 до 15 років. Путьки оплачує підприємство.

«Що вам найбільше подобається в «Зорі»?» Це запитання я ставлю хлопцям і дівчатам з другого і третього загонів. «Усе!» – не замислюючись, випалюють у відповідь. Подобаються вожаті, подобаються дискотеки, ярмарки, гурток малювання, подобається їжа, особливо борщ і фарширований перець. А ще морозиво «Ескімо».

«Тут так цікаво, вирує таке захоплене й насичене життя, що іноді бракує часу батькам зателефонувати», – розповідає Владик. «А я коли виросту, обов'язково приїду сюди працювати вожатою», – долучається до розмови Даяна.

У «Зорі» спостерігаємо дивовижну спадкоємність поколінь: більшість вожатих, які протягом табірної зміни працюють із дітьми, вирости в цьому ж таборі, і вчити їх нічого не треба – вони і так усе знають. Минають роки, змінюються покоління – і от уже діти, які колись відпочивали в цьому оздоровчому

комплексі й працювали вожатими, привозять відпочивати своїх дітей.

«У нас тут багато молодих людей зустрічаються, закохуються, одружуються, працюючи вожатими, – ділиться Володимир Федорович. – Та я і сам познайомився зі своєю дружиною Тетяною у таборі – разом працювали. Головне для кожного члена нашого колективу – щоб робота подобалася, адже не просто 24 години на добу перебувати з дітьми. Є студенти, які, відпрацювавши табірну зміну, йдуть і кажуть: «Не моє». А є такі, хто всі чотири зміни залюбки грудиться та ще проситься на наступний рік».

Володимир Олійник фактично все життя присвятив роботі в дитячих таборах. Дитинство його починається в «Партизанській іскрі» Чорноморського суднобудівного заводу, а після закінчення школи він уже був тут помічником вожатого. Далі 6 років працював старшим вожатим у таборі «Маяк» у Лісках, де потрібно було управлятися з галасливим гвардією чисельністю 500 осіб. А коли завод «Океан» почав шукати начальника для свого табору «Тимурівець», керівництвом порекомендували взяти Володимира Олійника – про нього вже тоді у місті казали як про «людину на своєму місці».

Закінчив МКІ, але в заводській лабораторії, куди його скерували на роботу, не затримався – «не мое це». З 1980 по 1993 роки працював начальником бази відпочинку «Зоря» в Коблево, потім на підприємстві «Зоря» – «Машпроект» начальником відділу постачання в соціальній сфері. Однак робота на цих посадах не цілком відповідала його покликанню. Тож Володимир широким зрадів, коли йому запропонували очолити табір на Волоській косі.

Відтоді минуло 18 років. За цей час складалася «табірна школа Олійника».

У «шкільних заповідях» Володимира Олійника – прості істини. «Вам дали владу над дітьми, і цією владою треба вміти користуватися, – вчить він вожатих. – Якщо будете кричати, за вухо смикати й роздавати потиличники, – вас ніколи не любитимуть... Тільки «на ви» і тільки «будьте люб'язні». Друга істина – організувати відпочинок так, щоб дитина отримала сильний емоційний заряд і їй хотілося сюди повернутися. Третя істина: здоров'я і життя дітей – понад усе».

Діти в «Зорі» живуть у вільному режимі: купання, репетиції, гуртки, бібліотека, спорт. Не хочеш читати – можеш цілий день ганяти у футбол. «Є й такі, які не хочуть нічого,

тож ми їх ні до чого й не примушуємо – нехай їде милуватися зорями, – ділиться Володимир Федорович. – А якщо хтось хоче обійматися – будь ласка, колись же має починатися в житті підлітків любов. У нас це відбувається гарно – для виникнення почуттів тут місце унікальне: майже справжні гори, прекрасна річка, зорі, океанські кораблі, як у Босфорі».

Цікаво, що в таборі спостерігається висока відвідуваність бібліотеки. На початку серпня тут було виписано понад 400 формулярів для юних читачів.

Колектив співробітників «Зорі» налічує майже 60 осіб: 24 особи працюють безпосередньо з дітьми, 17 – господарський персонал і 16 кухарів. Є два матроси-рятувальники, які чергують на березі, фізгур, культурний організатор, аккомпаніатор, хореограф, бібліотекар, два керівники гуртка.

Кухарі в таборі трудяться заводські. Річ у тім, що на підприємстві «Зоря» – «Машпроект» діє власний комбінат громадського харчування, тож для кожного заїзду у табір кращі кухарі «знайомі» із заводу і направляють у табір. А допомагають на кухні студенти одного з миколаївських спеціалізованих коледжів. Дітей годують майже на 90 гривень на день – це заслуга заводської профорганізації та підтримка адміністрації. П'ятиразове харчування, «посилене» фруктами, йогуртами та випічкою.

«Завод – мій дім, – каже Володимир Олійник. – Усіх знаю, через прохідну можу без пропуску йти. Уявляєте, скільки поколінь батьків і дітей пройшли через моє життя! І я завжди дуже пишався тим, що заводчани довіряють мені своїх синів і дочок».

Син Володимира Федоровича – Максим от уже рік служить в АТО, у 79-й авіапарашютній бригаді. Минулого року в серпні отримав повістку і пішов «на фронт». Увесь цей довгий, важкий рік батько підтримує його – морально й матеріально. Чекають повернення Максима дружина і три доньки. От-от мав повернутися, але терміни служби продовжили ще на півтора місяця. Отже, ще півтора місяця тривоги. «Що поробиш, немає набору... А хтось же має стояти до кінця», – так син сказав батькові по телефону.

Коли у таборі настає день прощання, здіймається в чорне небо прощальне багаття. І будуть дитячі слюзи, й міцні обійми, й зізнання в любові начальнику табору. А він із властивим йому почуттям гумору гримне на всю округу: «З першого вересня я перенесу школу в оздоровчий комплекс «Зоря»! І почує у відповідь повне захвату дитяче «Ура-а-а!».

ПІДСУМКИ

МЕДИКИ ЗАКАРПАТТЯ ПОДБАЛИ ПРО ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

Важливим напрямом роботи Закарпатської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я є оздоровлення дітей членів профспілки. З цією метою на засіданнях виборних профспілкових органів затверджено заходи щодо організації та фінансового забезпечення відпочинку й оздоровлення дітей працівників галузі. Враховуючи пропозиції профорганізації галузі, президією обласної організації профспілки було прийнято рішення провести оздоровлення дітей у кращих дитячих оздоровництвах нашого краю, а також на морі – у новоствореному дитячому оздоровчому таборі «Хвиля», який розташований у селищі Сергіївка Одеської області.

Загалом в оздоровчому таборі «Хвиля» (керівник ПП Микола Єрохін) було оздоровлено дві групи дітей медиків Закарпаття – по 50 у кожній. До речі, юні закарпатці разом із дитими медиків Київщини стали першими відпочивальниками у цій оздоровниці. Крім того, 122 дитини працівників охорони здоров'я відпочили в оздоровчому таборі «Білочка» ПП «Крок» (керівник Василь

Швардак), що розташований у мальовничому куточку Карпат – селі Лісарня Мукачівського району. Відпочивали діти й у інших оздоровчих закладах області. Вони залишилися задоволеними своїм оздоровленням та змістовним відпочинком. Про це разом із профспілковими комітетами на місцях подбала облпрофорганізація працівників охорони здоров'я, яку очолює Володимир Турок.

«БАРВІНОК» ЗАВЕРШИВ ЛІТНІЙ СЕЗОН

Незважаючи на те, що цього року не було виділено коштів на оздоровлення дітей із Фонду соцстраху, один із кращих дитячих оздоровчих таборів у Закарпатті – «Барвінок», що перебуває на балансі облпрофорганізації працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення, успішно організував оздоровлення дітей. У цьому значна заслуга голови обласної організації галузевої профспілки Івана Зелінського, завдяки зусиллям якого було залучено кошти з різних джерел фінансування. А роботу оздоровниці, змістовний відпочинок дітей забезпечила керівник цього дитячого оздоровчого закладу Ольга Барзак.

Спільно з обласною організацією профспілки працівників освіти і науки (голова Тетяна Повханіч) було реалізовано проєкт «табір у таборі», у ході якого 46 дітей освітань мали можливість поєднати заняття художньою творчістю, зокрема малюванням, із вивченням англійської мови. До речі, іноземну мову юні закарпатці вивчали з допомогою студентів з Індії, які стаціонарно навчаються на медичному факультеті Ужгородського національного університету. Цього літа табір «Барвінок» також проявив себе як оздоровниця спортивного профілю. Тут було організовано відпочинок та оздоровлення групи юних волейболістів з Мукачева, які під керівництвом досвідченого тренера Лариси Колиншевої поєднували відпочинок із заняттям улюбленим видом спорту – волейболом, удосконалюючи

свою спортивну майстерність. І, нарешті, про міжнародний аспект діяльності «Барвінку». За домовленістю з головою Баварської общини в Німеччині Іріс Трюбсвetter в оздоровчому таборі було оздоровлено 40 дітей-сиріт та з малозабезпечених сімей Перечинського району. На ці цілі меценати з Німеччини виділили 155 тис. грн. За підсумками оздоровлення області Іріс Трюбсвetter до нагородження відзнакою Федерації профспілок України у номінації «Батьківська турбота» у Всеукраїнському огляді роботи профспілок на кращу організацію оздоровлення й відпочинку дітей влітку 2015 року.

Добірку підготував Сергій БАРАНЧИКОВ, завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради



**Раїса
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Передвиборчий атракціон щедрості від Уряду

Глава Уряду Арсеній Яценюк анонсував підвищення розміру мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, а також усіх соціальних виплат – пенсій, стипендій тощо. І хоч урядовці неабияк тішаться, що, попри скруту й війну, знайшли гроші на підвищення соціальних виплат, та народ чомусь не радіє. Адже разом із «підвищенням» рівня життя Уряд заявив про зростання тарифів на електроенергію приблизно на 23%. В очікуванні майбутніх виборів подібні заяви сприймаються як одноразова акція, вигадана чиновниками. Про «щедру» індексацію зарплат і пенсій – на шпальтах нашого видання.



МИЛОСТИНЯ ВІД ВЛАДИ

Планували лише в грудні, а буде вже у вересні – не нахваляться урядовці. Арсеній Яценюк у захваті від того, що «разом із Президентом вони ухвалили рішення щодо необхідності підвищення соціальних стандартів». На всю країну Прем'єр-міністр розповідає, як шукали фінансовий ресурс. І таки знайшли. Відтак зарплати для українців підвищать уже з 1 вересня. Тож підвищення відчують на своїх гаманцях 12 мільйонів українців. За інформацією міністра фінансів Наталії Ярецько, підвищення соціальних стандартів із вересня погодив і Міжнародний валютний фонд.

За словами урядовців, Кабінет Міністрів знайшов близько 10 мільярдів гривень, які вже незабаром почнуть розподіляти між працюючими та пенсіонерами. Мінімальна заробітна плата збільшиться із нинішньої 1218 до 1378 гривень. Наскільки підвищать пенсії, ще достеменно невідомо. Представники Пенсійного фонду заявляють, що це станеться «при-

близно в межах 100 гривень для пенсіонерів, які матимуть нижчий розмір пенсій, аніж встановлений із 1 грудня прожитковий мінімум».

Радість від додаткових 100 чи 300 гривень, як кому поталанить, виявиться нетривалою. Адже однією рукою Уряд роздає милостиню своїм жебракам, а другою пинічно відбирає у вигляді комунальних платежів. Більш гуманного обліку девальвації гривні можновладці не вигадали. Член Наглядової ради Інституту енергетичних стратегій Юрій Корольчук називає підвищення соціальних виплат знуцанням. На тлі зниження курсу гривні з 8 до 22 за долар, десятикратного підвищення тарифів на газ з 725 до 7188 гривень за тисячу кубів, підвищення комунальних платежів у 2–4 рази підвищувати соціальні стандарти треба було абсолютно за іншою схемою.

На переконання багатьох експертів, має діяти системний підхід до управління економікою. Це те, що анонсував Уряд рік тому. А що з того вийшло? Немає правил гри, немає стратегії, немає конкретного плану.

Ми весь час озиремося на міжнародні фінансові інституції, чекаємо подачок з Європи чи Америки, а за відсотки розраховуємося зі своїх гаманців. Кредити ззовні країні справді кочче потрібні, але ж не за рахунок своїх співгромадян, переважна більшість яких змушена звикати до жебрацького існування.

«У нас шалене зубожіння населення. Так було тільки на початку 1990-х років. Ті, хто працює, потрапили у лещата бід-

ності, не кажучи вже про пенсіонерів», – констатує Голова ФПУ Григорій Осовий. На його переконання, підвищення зарплат на 13% – неадекватне, тож нікому й нічого не компенсує. Це косметичні правки, запропоновані Урядом, наголошує очільник Федерації профспілок України.

СИНДРОМ ІНФЛЯЦІЇ

Тож якщо вірити обіцянкам Уряду, віднині мінімальну зарплату в Україні зафіксовано на рівні 1218 гривень, а прожитковий мінімум становить 1178 гривень. Однак міжнародна система розрахунку прожиткового мінімуму дещо інша. З урахуванням цін за липень нинішнього року фактичний розмір прожиткового мінімуму має становити не менше 2900 гривень.

Влада вперто ігнорує синдром інфляції. Тим часом, навіть за офіційними даними, у травні індекс інфляції в Україні становив 58,4% у річному вимірі. За прогнозами експертів Міжнародного валютного фонду, цей індекс у нинішньому році має вийти на показник 46%. Аналітики зауважують, що це рекордний рівень від 1996 року, коли було зафіксовано інфляцію у 39,7%.

Тож неважко порахувати купівельну спроможність громадян, які отримують мінімальну заробітну плату. Якщо взяти середню цифру між прогнозом МВФ і фактичною інфляцією, відбулося зростання цін приблизно на 50%. Відтак українець, котрий на початку року отримував

Соціологічне дослідження ФПУ засвідчило, що понад 51% працюючих українців отримує заробітну плату, що нижча за прожитковий мінімум.



Рівень мінімальної зарплати і прожиткового мінімуму не піддаються здоровому глузду. Людина не в змозі прожити у межах таких доходів

нинішню мінімальну заробітну плату 1218 гривень на місяць, під Новий рік зможе купити за ті самі гроші товарів та послуг наполовину менше – як на 609 гривень на початку року. Урядовці пропонують підвищити мінімальну заробітну плату до 1378 гривень. З урахуванням інфляції 2015-го за ці гроші можна буде придбати товари і послуг рівно стільки, скільки на початку цього року можна було придбати на 689 гривень. Тоді в чому полягає задеклароване підвищення?

Певною втіхою для тих українців, які отримують мінімальну заробітну плату, може бути те, що, як пропонує Мінфін, з 1 січня наступного року доходи розміром у мінімальну зарплату не будуть оподатковуватися. Про це заявила заступник міністра фінансів Олена Макеева. Вона уточнила, що на сьогодні не оподатковуються доходи розміром до половини мінімальної зарплати. «Наразі не оподатковується лише 50% мінімальної заробітної плати – 609 гривень, з 1 січня це буде повна мінімальна заробітна плата, яку не оподатковуватимуть, тобто громадяни отримуватимуть більше грошей», –

вважає чиновниця. Проте, з огляду на цінові реалії, це «більше» виглядає досить примарно.

Експерти переконані, що рівень мінімальної зарплати і прожиткового мінімуму не піддаються здоровому глузду. Людина не в змозі прожити у межах таких доходів. Уряд примусово посадив співвітчизників на жорстку дієту. Денний раціон працюючого українця не витримує жодної критики. Споживчий коштик не переглядали зо два десятиліття. І переглядати у найближчому майбутньому, схоже, не збираються. Певно, чекають масових протестів від народу. Лише війна на сході стримує українців від соціального вибуху. Влада цим охоче користується.

ЧЕРГОВИЙ ПОПУЛІЗМ

Дії Уряду викликають все більше розчарування. Не в останню чергу й через те, що підвищення соціальних виплат має передвирборчу мету й спрямоване на фактичну «купівлю» за бюджетні 100 гри-

вень голосів виборців на місцевих виборах 25 жовтня. І це яскраве підтвердження того, що нова влада абсолютно не відрізняється від попередників. Ті теж зазвичай використовували підвищення соціальних виплат для того, аби задобрити електорат. Турбота про долю власного народу – традиційна для України практика, переконують аналітики.

Заява Яценюка більше продиктована політичним моментом, тобто прийнятими місцевими виборами, вважає економічний експерт Сергій Щербина. Вдалий чи не зовсім, але точно хочуть продемонструвати піар-хід, як влада печеться про долю народу. Недарма сам Прем'єр публічно переймається «надзвичайно низькою заробітною платою українців». Однак іще місяць тому від депутатів з коаліції лунали інші заяви: немає грошей, країна перебуває на межі дефолту, а зарплати й пенсії необхідно заморозити. Такі заяви збурили профспілково-спільноту. Всіма доступними методами і лідери, і рядові учасники профспілкового руху намагалися домогтися від влади переглянути точку зору парламентської

Уряд анонсував підвищення заробітної плати учителів без категорії – на 470 гривень, учителів вищої категорії – на 605, сімейних лікарів – на 453, медсестер – на 304, працівників соціальної сфери – на 304, бібліотекарів – на 348 гривень.

більшості. Тепер активісти критикують «чистої води популізм», до яких вдався Уряд за два місяці до виборів.

«Підвищення соціальних стандартів перед виборами – це звичайний популізм. Зарплати бюджетникам заморозили у грудні 2013 року. Весь цей час замість того, щоб встановити адекватну оплату праці людям, які сумлінно працюють, їх ставлять у позицію прохачів, які мають радити милостині у кількості гривень», – каже директор соціальних програм Центру ім. О. Разумкова Людмила Шангіна.

Погоджується з цим і директор соціологічної служби «Український барометр», провідний політолог Віктор Небоженко: «Справді, це вже традиція – підвищувати соціальні стандарти, сподіваючись, що влячний електорат проголосує за кого треба». На заперечення, що партія Арсенія Яценюка не збирається йти на місцеві вибори, аналітик висловлює свою точку зору – це спроба Арсенія Яценюка змінити реакцію населення на роботу Кабінету Міністрів і бойду трохи підвищити особистий рейтинг.

Переважає більшість українських експертів схильна вважати, що низька оплата праці – це той заповітний повідець, за який влада тримає людей, аби смикнути у потрібний для себе час. Наприклад, перед черговими виборами.

Профспілкові активісти вважають, що владі слід розумніше розпоряджатися грошима від кредиторів. Одна справа – роздати по сотні гривень у вигляді соціальних виплат й отримати політичні дивіденди, а геть інша – вкладати кошти в реальні економічні сектори, щоб це обернулося справжніми плюсами. Якщо не зараз, то у найближчому майбутньому. Бо це дасть можливість заробити гроші для бюджету, які потім можна витратити на істотне підвищення соціальних виплат.

«Це відверте знущання над людьми», – стверджує президент Українського аналітичного центру Олександр Охріменко. – Як мінімум треба було підвищувати соціальні стандарти на 50%. Інакше це виглядає чистісінькою грою перед виборами».

Грою з вогнем – додають лідери українських профспілок.

Організатори Профспілкового клубу «Нове бачення» в рамках свого засідання провели анкетування учасників на тему реального прожиткового мінімуму в Україні. Без перебільшень, ця тема є найактуальнішою серед громадян України, адже прожитковий мінімум давно відірвався від реальності. Вміст продуктового кошика свідчить про те, що Уряд 15 років тримає народ на жорсткій дієті. Досі абсурдним залишається рівень мінімальної заробітної плати. Але про це – трохи далі...

ЗМЕТИКУЄМО НА ТРЬОХ?

Профспілкові активісти взяли за розрахунок в гривнях реальний розмір прожиткового мінімуму для родини із трьох осіб (двоє працюючих дорослих і дитина від двох до чотирнадцяти років). Розробили спеціальну анкету й попросили обґрунтувати свої показники. Спираючись на власний досвід чи досвід будь-якої іншої української родини. Ініціатори опитування отримали надзвичайно цікаві думки та пояснення. У деяких анкетах – повні розрахунки за пунктами витрат. Та у всіх без ви-

нятку анкетах – висновок, що прожитковий мінімум у 1378 гривень – відверте знущання влади над народом. Хтось навіть пропонував, аби мого-владі самі спробували прожити на таку мізерну суму. Навіть не впродовж місяця, а бодай тижня. Середня цифра, яку активісти отримали в результаті опитування, – 6890 гривень. Це реальний прожитковий мінімум сім'ї із трьох осіб. Тобто працююча людина має отримувати щонайменше 3445 гривень на місяць. Найвищий запропонований показник становить 12 000 гривень. На

думку «автора» висновку, така сума цілком достатня для повноцінного життя сім'ї. За такого рівня достатку родина може нормально харчуватися, один раз на місяць придбати щось з одягу чи взуття, раз на рік поїхати на відпочинок, хворіти не частіше одного разу на півроку, ходити раз на тиждень у кіно чи в театр, купити іграшки для своєї дитини. Лише одна анкета виглядала «білою вороною». Опитаний запропонував цифру у 2200 гривень. Організатори дуже сумніваються, що в реальному житті цього достатньо для нормаль-

ного існування, харчування, розвитку та задоволення базових чи найнеобхідніших потреб. Урешті-решт з'ясувалося, що учасник анкетування елементарно не зрозумів завдання і розрахував показник прожиткового мінімуму для однієї людини. Підбиваючи підсумки результатів опитування, організатори дійшли висновку, що дії влади загалом є принизливими й ганебними стосовно працюючих людей. Громадськість втомилася від обіцяних реформ і вимагає реаль-

ного покращення життя. Профспілки готові об'єднати зусилля, аби домогтися справедливого й гідного рівня життя для людей. Усіх працюючих людей, які зовсім не проти «кращого по-новому». Просто зміни влада і народ чомусь розуміють по-різному.



ХМЕЛЬНИЧЧИНА | МАЙБУТНЯ ЗМІНА

ПОПОВНИЛИ
ПРОФСПІЛКОВІ ЛАВИ

От і прийшло на нашу землю чудове вереснєве свято мудрості, доброти і нових сподівань – День знань. Щороку воно відкриває молодому поколінню шлях у світ пізнання, мрії і нових звершень. З гарним настроєм у новий навчальний рік увійшли майже 600 майбутніх електромонтерів, слюсарів з ремонту автомобілів, діловодів, адміністраторів, касирів (організацій, підприємств, установ), операторів комп'ютерного набору, живописців, фахівців з діловодства та комерційної діяльності – учнів Вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького. Серед них 210 – уперше.

Валерій МАРЦЕНЮК

Навчальний заклад не погано підготувався до якісного навчання та виховання своїх учнів. Тепло привітали інженерно-педагогічні колективи та учнів із святом знань директор училища Олег Гаврилук, його заступники Олена Загіка та Володимир Варчаба, батьки, гості. За вагомі здобутки в навчанні, професійній підготовці, обласних конкурсах спортивної самодіяльності, шкільних змаганнях, досягнуті минулого навчального року, на уро-

чистостях вручено почесні грамоти, дипломи департаменту освіти і науки, облдержадміністрації кращим учням, педагогам та колективу училища. До слова, всі першокласники стали членами учнівської професійної організації. «Нам приємно, – розповідає її голова Наталя Салабай, – що переважна більшість з них гарно навчалися в загальноосвітніх школах та брали активну участь у громадському житті. Тому в нашому навчальному закладі вони повиняють ряди кращих спортсменів, учасників художньої самодіяльності, профактивістів».

КІРОВОГРАДЩИНА | СВЯТО
У КРАЇНУ ЗНАНЬ –
З ПОДАРУНКАМИ
ВІД «ГІДРОСИЛИ»

Для 42 хлопчиків і дівчаток – дітей працівників ПАТ «Гідросила», ПрАТ «Гідросила АПМ» та інструментального заводу «ЛЕЗО» нинішній Першокласник особливий, адже вони стали першокласниками.

Марія ІВАНОВА

Є ще одна особливість цієї доленосної події: розпочали юні школярі свій шлях у країну знань з «Гідросили». Профком єдиної первинної профорганізації разом з керівництвом підприємств влаштували для «імениників» пам'ятне, феєричне свято. До речі, День першокласника на «Гідросилі» прижився з далеких 50-х років минулого століття і став традиційним, улюбленим, незмінним і донині. Спочатку була екскурсія на робочі місця батьків, знайомство із сучасним, високотехнологічним виробництвом (заводи лідирують у галузі машинобудування України), побутом та належними умовами праці. У юних екскурсантів аж дух перехоплювало від величчя підприємств, від розуміння важливості професії тат і мам. Віднині вони ще більше прищипують своїми батьками. А потім у сучасній, щойно відремонтованій робітничій ідальні відбулося справжнє шоу. З побажаннями зростати здоровими, розумними та бути гідною

зміною батькам до першокласників звернулася генеральний директор ПрАТ «Гідросила АПМ» Олександр Шамшур і голова профкому Сергій Олійник. Вони висловили впевненість, що після такої цікавої профінформаційної екскурсії чимало маленьких гостей у недалекому майбутньому долучаться до своїх робітничо-інженерних родинних династій. А розважали першачків учасники народного хореографічного ансамблю сучасного танцю «Час пік», студії вокального мистецтва «Антарес» і народного шоу-театру молодіжного клубу «Мідж» обласного Будинку дитячого та юнацького центру творчості. Герої заходу були не просто глядачами чудового концерту, а й самі брали участь у конкурсах, іграх і танцях. Крім розважальної програми, організатори свята частували дітей солодощами, влаштували фотосесію та вручили від «Гідросили» набори канцтоварів, що стануть їм у пригоді під час навчання. Батьки, присутні на заході, щиро дякували профкому і керівництву підприємств за чудове свято.

ОДЕЩИНА | МАНДРУЙМО РАЗОМ

ЦІКАВА ПОДОРОЖ
СТЕЖКАМИ ТАРАСА

Іллічівська міськпрофспілка працівників освіти Одеської області спільно з методичним кабінетом відділу освіти міськради організували екскурсію «Стежками Тараса» для керівників закладів освіти та призерів міських професійних конкурсів останніх років. Багато слів вдячності було сказано організаторам поїздки керівниками та педагогами. Адже всім потрібні позитивні враження та емоції для подальшої натхненної праці.

Лідія ВЕРГОТІ, Тамара ТАТАРЧУК

учителі української мови та літератури
Іллічівської гімназії № 1

Ч и багато в світі є місць, де історичне минуле постає перед очима й душою переповнює музика, де можна забути про все й просто насолоджуватися життям, єднаючись із природою... Нас охопили неабиякі почуття, коли ми дізналися про поїздку на Черкащину – в місця чарівні та незвичайні, овіяні історичними легендами й освітленою невмирущим духом українського козацтва, образом геніального сина України – Великого Кобзаря.

Так чудово провести декілька днів улітку ми й не мріяли. Тож отримали безліч позитивних вражень. Нас супроводжувала, як на замовлення, чудова погода, що дало змогу поповнити архів надзвичайними фотографіями. Поїздку було організовано на високому рівні: ми доїхали з максимально можливим комфортом, встигли відпочити, насолодитися краєвидами Черкащини, це раз відвідати шевченківські місця, подихати повітрям творчих спогадів. Тож спасибі організаторам! Ця поїздка допомогла нам поринути в атмосферу, про яку писав Тарас Шевченко; здається, що ми навіть уявляли місця, які описуються у його творах... Це було вражаюче! Також детальніше познайомилися з особливостями його життя, побачили багато речей, які безпосередньо стосуються особи Шевченка.

І ось, затамувавши подих, зупиняємося на святій шевченківській землі. Це село Кирилівка, де минуло дитинство малого Тарасика. Гостинно й тепло зустріли нас працівники літературно-меморіального музею Т. Г. Шевченка. Екскурсанти захоплююче розповідали нам про життя та творчість поета, художника, гравера, філософа, мислителя. Нашу увагу привертали оригінальні експонати. Просто неба на подвір'ї відтворили в дійсних розмірах хату

батьків Шевченка, збудувавши її в кількох десятках метрів від місця, де вона стояла насправді. У хаті-музеї ознайомилися з елементами повсякденного вжитку часів митця: збереженим посудом, ткацьким верстатом, меблями, художніми роботами. У кімнаті висить портрет Кобзаря. Цікаво те, що в якому місці кімнати ви б не знаходилися – погляд Тараса Григоровича все одно буде спрямований на вас. Та атмосфера старовини й розповідь екскурсовода на якусь мить перенесла нас у далекі Тарасові часи...

За маленькою хатою-мазанкою, яку неначе вкрив густий і тінистий сад із ставком-копанкою, – могла мати Тараса Григоровича Шевченка. Саме цій жінці, яка подарувала Україні Великого Пророка, ми віддали шану.

Наступна наша зупинка – Моринці, де народився майбутній поет, тихе, затишне село з чудовими краєвидами і чарівною природою. Широко й гостинно з хлібом-сіллю нас зустріли працівники історичного комплексу. Перед нами постала загорнута в зело черемхи, бузку, калини й бузини крихітна біленька хатина під солом'яною й очеретяною стріхою з дерев'яною криницею та старою кузнею й гомінкою пасікою. Зайшовши в будинок, ми ніби перенеслися в XIX століття: на нас із покуття дивилися старовинні образи, запнуті вишитими рушниками, на стіні прощалися старовинні плахти, записки й сорочки, із-за кутка всміхалася розписана піч, а над дверима красувалися мисник з полив'яними розмальованими тарілками, макітрами, глечиками та горщиками. Стає зрозумілим, звідки в Тараса Шевченка стільки любові до українського села, чому його творами захоплюється весь світ.

Заряджені творчим запалом, ми вирушили до Канева. Це не просто гарне й чудове місце, це ще й осередок української культури, оскільки саме там спочиває геній України. Місто зустріло нас сонячною по-



годною, і ми із щемом у серці піднялися сходами на Тарасову гору. Тут, над безкраїми зеленими пагорбами, що розкинулися над Дніпром, Тарас Григорович неначе вдихається в далечінь і милується красою природи.

Досвідчені екскурсоводи проілюстрували й докладно розповіли про життя, родину, перші перемоги та невдачі Великого Кобзаря, і здавалося, що Тарас Шевченко кризь віки знову повернувся на милу Україну й ожив у стародавніх розповідях. Від чогось і побаченого ми були в захваті.

І ось найцінніша мить: переповнені смутком і гордістю, затамувавши подих, стоїмо біля могили, вшануємо пам'ять Кобзаря, покладаємо квіти, декламуємо його невмирущі поезії. Хвилина мовчання, і з наших вуст лине пісня «Реве та стогне Дніпр широкий...». Ми щасливі, що нам випала нагода побувати на батьківщині Шевченка. Тут кожне місце переповнене неймовірною енергетикою та могутнім українським духом.

За день до нашого від'їзду жителі села Моринці влаштували для нас справжнє свято. Це свято для нас немов спільне хрещення – пісню, духовність, словом. Ніжний голос і слова простих пісень, а разом з тим таких величних, торкнули серце кожного з нас. Вони співали про кохання, ніжність, про материнську ласку і родинність, надійне плече коханої людини й таке важливе слово «Батьківщина». Задоволення від концерту було просто неймовірне. Частіше б чути такий чарівний спів, ось де справжній голос нашої країни!

Все на цій землі особливе, чаруюче й неповторне. Хто вперше доторкнеться до її краси, той одразу відчужує трепет животної сили, її таємничість і чистоту. Завітайте до Тарасового краю! Будьмо єдині в святій любові до України, до чого й закликав нас Тарас Шевченко: «Нехай житом-пшеницею, як золотом покрита, не розмежовано залишиться навіки од моря і до моря слов'янська земля».

ЧЕРКАЩИНА | ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ

«100 ДНІВ ПОЛОНУ, АБО ПОЗИВНИЙ «911»

У Федерації профспілок Черкаської області відбулася презентація книги Валерія Макеєва «100 днів полону, або позивний «911».

Валерій Макеєв, волонтер, громадський діяч, який влітку 2014 року потрапив у застінки бойовиків ЛНР, – людина надзвичайно міцного духу, що вичвила в нелюдських умовах полону та написала про це книгу.

«100 днів полону, або позивний «911» – це не просто нотатки в'язня «ЛНР», це посібник на тему, як залишатися людиною і бачити людей навіть серед ворогів. Як знавчав автор книги, він передав свої внутрішні переживання, бачення пережитих подій.

Книгу читають та сприймають дорослі, молодь, пенсіонери. Першою, хто читав цю сповідь, була його мама та її сусіди, які переробили твір, передаючи книгу з рук у руки. Учасники презентації мали змогу почути від автора відповіді на запитання, які їх цікавлять, висловили свої побажання щодо посилення соціального захисту учасників АТО. Учасникам презентації автор подарував свою книгу з авто-

графом, а також подякував профспілковцям за допомогу воїнам АТО, можливість проведення в ФПО тренінгів для черкащан, які повернулися із зони бойових дій, полону. Голова ФПО Петро Шевченко подякував Валерію Макеєву за презентацію книги та висловив побажання щодо найскорішого вирішення цього конфлікту, аби українці могли спокійно жити, виховувати дітей і дбати про їхнє майбутнє.

ЧЕРНІГІВЩИНА | ФОРУМ

ОСВІТЯНИ ЗІБРАЛИСЯ НА ТРАДИЦІЙНУ КОНФЕРЕНЦІЮ

На обласну серпниву конференцію освітянська родина зібралась у стінах Чернігівського обласного Палацу дітей та юнацтва. У фойє закладу була оформлена виставка, де презентувалися творчі доробки вихованців і колективів шкіл-інтернатів та навчально-реабілітаційних центрів області, результати роботи відділу інклюзивного навчання обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. К. Д. Ушинського та яскраві моменти проведення літніх мовних таборів, а також навчально-методична література з фондів обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка.



Віталій КОПИШ

(За матеріалами сайту Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації)

У часті у роботі педагогічного форуму взяли начальники відділів освіти райдержадміністрацій, управлінь освіти міських рад, голови райкомів профспілки, завідувачі районних методкабінетів відділів та управлінь освіти, працівники Управління освіти і науки, обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, керівники закладів обласного підпорядкування, інших підвідомчих освітніх установ.

До обговорення нагальних питань розвитку освітньої галузі долучилися голова Чернігівської облдержадміністрації Валерій Куліч, заступник голови обласної ради Валентин Мельничук. Відкриваючи роботу конференції, очільник області привітав присутніх з величними і знаменними святами в житті кожного українця – Днем Державного Прапора та Днем Незалежності України.

Звертаючись до освітянського загалу, Валерій Куліч визначив для органів управління освітою та виконавчої влади основне завдання на майбутнє: «Враховуючи складну демографічну та фінансову ситуацію в нашій області, гостро постає проблема існування великої кількості малокомплектних шкіл. Нині в країні, та й області зокрема, триває процес децентралізації і добровільного об'єднання територіальних громад. Саме тому необхідно привести мережу навчальних закладів у відповідність до потреб і фінансових можливостей громад».

Цього ж дня очільник області подякував за величезний внесок у розвиток освіти регіону, сумлінну і плідну працю Анатолію Заліському, який очолював освітню галузь області протягом останніх 11 років, та представив педагогічній громадськості нового начальника Управління освіти і науки облдержадміністрації Ігоря Вдовенка. Ігор Станіславович висловив подяку за виявлену високу довіру та, звертаючись до учасни-

ків конференції, зазначив: «Хочу запевнити, що зроблю все від мене залежне, щоб освітня галузь Чернігівщини і надалі процвітала й успішно розвивалась, зберігаючи ту позитивну динаміку, яка існує на сьогодні, а також примножуючи всі здобутки і досягнення. Впевнений, що завдяки вашому професіоналізму, ініціативності та підтримці, шановні освітяни, нам вдасться успішно вирішити всі поставлені завдання».

Голова обласної організації профспілки працівників освіти і науки Тетяна Матвеева у своєму виступі зупинилася на основних аспектах та проблемах захисту, дотримання трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників освіти в умовах сьогодення. За її словами, протягом минулого навчального року були досягнуті певні результати у відстоюванні соціально-економічних інтересів членів профспілки, налагоджувалися відносини із соціальними партнерами для досягнення позитивного результату. Вдалося не допустити масового відправлення працівників у відпустки за власний рахунок, відповідно до чинного законодавства індексується заробітна плата, немає порушень при ліквідації навчальних закладів. «Ці традиції повинні зберегтися і надалі», – наголосила Тетяна Матвеева.

Разом з тим, в області склалася важка ситуація з виплатою заробітної плати освітянам. Заборгованість цього року існує майже по всій області. У Корпуському, Прилуцькому, Срібнянському, Городнянському районах на сьогодні ще повністю не виплачені відпустки. За цей час обком профспілки, президія не раз звертались до Кабінету Міністрів, Міністерства фінансів, галузевого міністерства щодо вкрай важкої ситуації з оплатою праці. Але отримали відповіді, які ставлять ще більше питань щодо джерел фінансування освіти. Також у спрямованих на адресу галузевого міністерства, Верховної Ради, Кабінету Міністрів зверненнях профспілка наголошувала на недопущенні збільшення норми педагогічного навантаження вчителів, нормативу наповнюваності класів. Тетяна Матвее-

ва озвучила тривожні дані, згідно з якими під скорочення може потрапити до 411 тис. ставок учителів, що може становити 40% від загальної чисельності таких посад у районах. Проблему загострює і той факт, що з державного бюджету не виділено коштів на компенсацію витрат навчальних закладів на енергоносії та комунальні послуги в зв'язку з різким зростанням тарифів.

Разом з питаннями економічного захисту спілчан комітет обласної організації працює і над питаннями соціальними. З 1 січня цього року Фонд соціального страхування не фінансує санаторно-курортне оздоровлення дорослих і дітей. Лідер обласної організації поінформувала освітянську громаду про дію профспілкової програми оздоровлення. 111 членів профспілки відпочили з початку цього року в оздоровчих закладах «Пролісок» (м. Трускавець) та «Остреч» (м. Мена). На оздоровлення в поточному році з профспілкового бюджету виділено більше 260 тис. грн.

Освітяни, як і всі громадяни, переживають ситуацією на сході країни. У травні минулого року президія обласного комітету прийняла рішення про надання матеріальної допомоги спілчанам – учасникам АТО та їхнім сім'ям. За цей час із бюджету обласної організації на таку допомогу витрачено більше 220 тис. грн.

З метою підтримання здорового способу життя, спортивного та бойового духу минулий навчальний рік обласна організація профспілки завершила чудовим дійством – обласною спартакіадою. Першість виборювали понад 120 спортсменів-аматорів у складі 24 команд з районів, міст і закладів освіти області. Переможцями стали команди м. Прилуки і Чернігова.

Не обійшлося на обласній конференції і без нагородження кращих представників педагогічних колективів області. За вагомі здобутки, високі досягнення та перемоги на науковій та освітній ниві від керівництва області педагоги отримали Почесні грамоти облдержадміністрації та обласної ради.

Відзначена робота освітян і нагородами Управління освіти і науки облдержадміністрації та обласної організації Профспілки працівників освіти і науки. Завершилася конференція прийняттям Ухвали.

ЗАКАРПАТТЯ | РАДА

НА ЗАХИСТІ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ СПІЛЧАН

Відбулося засідання обласної ради профспілок, на якому розглядалося питання «Про роботу президії облпрофради щодо захисту прав та інтересів членів профспілок в умовах соціально-економічних реформ».

Сергій БАРАНЧИКОВ

У своїй доповіді голова облпрофради Іван Король підкреслив, що протягом 2014–2015 років президія направила Президенту, Верховній Раді, Кабінету Міністрів України, народним депутатам від Закарпаття 14 звернень і заяв з питань захисту соціально-економічних прав та інтересів спілчан.

Президія облпрофради оперативно реагувала на всі новації Уряду та закони Верховної Ради, які не захищають, а навпаки, погіршують соціальні стандарти працюючих і пенсіонерів. Йшлося, зокрема, про позицію профспілок у зв'язку із замороженням зарплат пенсії, підвищенням пенсійного віку, суттєвим зростанням тарифів на газ та електроенергію, ліквідацією оздоровлення працівників та дітей, фінансуванням санаторію-профілакторії і ДЮСШ за кошти Фонду соцстрахування з тимчасової втрати працездатності, незаконним відчуженням профспілкового майна, спроби зробити профспілки підконтрольними державі тощо. Підтримано ініціативу Федерації профспілок України про проведення всеукраїнських акцій протесту в м. Києві.

І хоч вимоги профспілок не завжди отримували належне реагування, Іван Король навіски цілу низку прикладів, коли вони були враховані. Цими днями Уряд підвищив до 1378 грн розмір мінімальної зарплати. До графіку розгляду сесії Верховної Ради України не було включено проект закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», що створює серйозні труднощі в набутті профспілками права юридичної особи й укладанні колективних договірних актів. Прикладом дієвої та конкретної відповіді високопосадовця є лист заступника Голови Адміністрації Президента України Дмитра Шимківа на адресу голови Закарпатської обласної профорганізації працівників торгівлі, громадського харчування та послуг Галини Сваричевської на її звернення щодо обов'язкового запровадження касових апаратів для підприємців. Верховною Радою прийнято і Президентом підписано Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів

України щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій», яким відтерміновано запровадження касових апаратів для підприємців, обсяг доходів яких протягом календарного року не перевищив 1 млн грн. Профлідер Закарпаття детально окреслив пріоритети діяльності обласної ради профспілок: соціальний діалог з органами влади та роботодавцями, вдосконалення колективної роботи, здійснення контролю за станом виплати зарплати й охорони праці, дотриманням трудового законодавства, навчання профактиву, оздоровлення дітей, проведення спартакіад, конкурсів журналістів, інформаційна робота профспілок тощо.

Аналізуючи проблеми застрахованих осіб та членів їхніх сімей, Іван Король не оминув ситуацію в курортній зоні Свалявського району, де внаслідок хаотичного, масового спорудження приватних готельних комплексів і садіб навколо санаторіїв «Сонячне Закарпаття» та «Квітка Полонини» виникла серйозна проблема зменшення запасів мінеральної та прісної води. Президія облпрофради прийняла постанову, в якій звернулася до голови ОДА Геннадія Москаля з пропозицією створити компетентну комісію для вивчення ситуації, що склалася в зв'язку з інтенсивним спорудженням приватних об'єктів навколо значущих санаторіїв, з метою наведення державного порядку в цій справі та вирішення питань пов'язаних із поліпшенням водопостачання населених пунктів.

Надіслано також звернення до прокурора Закарпатської області Володимира Янко щодо проведення ретельної перевірки надання дозволів на будівництво готельних комплексів і садіб поблизу санаторіїв «Сонячне Закарпаття» і «Квітка Полонини», а також притягнення винних до відповідальності.

Отже, звіт про роботу президії Закарпатської облпрофради у 2014–2015 роках засвідчив, що профспілки області всіляко намагаються захищати права та інтереси спілчан. І робота ця ведеться системно, в правильному напрямі. А основою цього має бути соціальний діалог з владою, від чого значною мірою залежить вирішення назрілих проблем.

Обласна рада профспілок також ухвалила постанову про скликання 9 грудня 2015 року в м. Ужгороді XXV обласної міжспілкової звітно-виборної конференції.

РОЗІРВАННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ

ЗА ЗГОДОЮ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

? У яких випадках потрібна попередня згода первинної профспілкової організації при звільненні працівника за ініціативою роботодавця, і в який термін після одержання згоди первинки керівник може розірвати трудовий договір? Яка саме профорганізація надає згоду на звільнення, якщо працівник одночасно є членом кількох первинок?

Відповідно до статті 43 Кодексу законів про працю України розірвання трудового договору з підстав, передбачених пунктами 1 (крім випадку ліквідації підприємства, установи, організації), 2-5, 7 статті 40, а також пунктами 2 і 3 статті 41 цього Кодексу, може бути проведено лише за попередньою згодою виборного органу (профспілкового представника), первинної профспілкової організації, членом якої є працівник, крім випадків, коли розірвання трудового договору із зазначених підстав здійснюється з прокурором, працівником органу внутрішніх справ, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань України, Національного антикорупційного бюро України чи органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства.

У випадках, передбачених законодавством про працю, виборний орган первинної профспілкової організації, членом якої є працівник, розглядає у 15-денний строк обґрунтоване письмове подання власника або уповноваженого ним органу про розірвання трудового договору з працівником. Подання власника або уповноваженого ним органу має розглядатися в присутності працівника, на якого воно внесено. Розгляд подання у разі відсутності працівника допускається лише за його письмовою заявою. За бажанням працівника від його імені може виступати



інша особа, в тому числі адвокат. Якщо працівник або його представник не з'явився на засідання, розгляд заяви відкладається до наступного засідання в межах строку, визначеного частиною другою цієї статті. У разі повторної неявки працівника (його представника) без поважних причин подання може розглядатися за його відсутності. У разі якщо виборний орган первинної профспілкової організації не утворюється, згоду на розірвання трудового договору надає профспілковий представник, уповноважений на представництво інтересів членів професійної

етя, що виборний орган первинної профспілкової організації (профспілковий представник) дав згоду на розірвання трудового договору.

Якщо працівник одночасно є членом кількох первинних профспілкових організацій, що діють на підприємстві, в установі, організації, згоду на його звільнення дає виборний орган тієї первинної профспілкової організації, до якої звернувся власник або уповноважений ним орган. Рішення виборного органу первинної профспілкової організації (профспілкового представника) про відмову в наданні згоди на

кової організації (профспілкового представника). Власник або уповноважений ним орган має право розірвати трудовий договір не пізніше як через місяць з дня одержання згоди виборного органу первинної профспілкової організації (профспілкового представника). Якщо розірвання трудового договору з працівником проведено власником або уповноваженим ним органом без звернення до виборного органу первинної профспілкової організації (профспілкового представника), суд зупиняє провадження по справі, запитуючи згоду виборного органу

Відповідно до законодавства розірвання трудового договору з працівником може бути проведено лише за попередньою згодою виборного органу (профспілкового представника), первинної профспілкової організації, членом якої він є.

спілки згідно із статуттом. Виборний орган первинної профспілкової організації (профспілковий представник) повідомляє власника або уповноважений ним орган про прийняття рішення у письмовій формі в триденний строк після його прийняття. У разі пропуску цього строку вважа-

розірвання трудового договору повинне бути обґрунтованим. У разі якщо в рішенні немає обґрунтування відмови в наданні згоди на розірвання трудового договору, власник або уповноважений ним орган має право звільнити працівника без згоди виборного органу первинної профспі-

первинної профспілкової організації (профспілкового представника) і після її одержання або відмови виборного органу первинної профспілкової організації (профспілкового представника) в наданні згоди на звільнення працівника (частина перша цієї статті) розглядає спір по суті.

УКЛАДЕННЯ УГОДИ

ПРАВО НА УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ

? Хто має право на укладення трудового договору при повторному прийнятті на роботу?

Працівник, з яким розірвано трудовий договір з підстав, передбачених пунктом 1 статті 40 цього Кодексу (крім випадку ліквідації підприєм-

ства, установи, організації), протягом одного року має право на укладення трудового договору в разі поворотного прийняття на роботу, якщо власник або уповноважений ним орган проводить прийняття на роботу працівників аналогічної кваліфікації (ст. 42.1 КЗпП).

Переважне право на укладення тру-

дового договору у разі поворотного прийняття на роботу надається особам, зазначеним у статті 42 цього Кодексу, та в інших випадках, передбачених колективним договором. Умови відновлення соціально-побутових пільг, які працівники мали до звільнення, визначаються колективним договором.

ФІНАНСОВІ ВИПЛАТИ

РОЗРАХУНОК У ДЕНЬ ЗВІЛЬНЕННЯ

? Які строки розрахунку передбачені при звільненні працівників, і яку відповідальність несе роботодавець при затримці виплати коштів?

Відповідно до статті 116 Кодексу законів про працю України при звільненні працівника виплата всіх сум, що належать йому від підприємства, установи, організації, провадиться в день звільнення. Якщо працівник у день звільнення не працював, то зазначені суми мають бути виплачені не пізніше наступного дня після пред'явлення звільненим працівником вимоги про розрахунок. Про нараховані суми, належні працівникові при звільненні, власник або уповноважений ним орган повинен письмово повідомити працівника перед виплатою зазначених сум. У разі спору про розмір сум, належних працівникові при звільненні, власник або уповноважений ним орган в усякому випадку повинен в зазначений у цій статті строк виплатити не оспорювану ним суму. В разі невиплати з вини власника або уповноваженого ним органу належних звільненому працівникові сум (ст. 117 КЗпП) у строки, зазначені в статті 116 цього Кодексу, при відсутності спору про їх розмір підприємство, установа, організація повинні виплатити працівникові його середній заробіток за весь час затримки по день фактичного розрахунку. За наявності спору про розміри належних звільненому працівникові сум власник або уповноважений ним орган повинен сплатити зазначене в цій статті відшкодування в тому разі, коли спір вирішено на користь працівника. Якщо спір вирішено на користь працівника частково, то розмір відшкодування за час затримки визначає орган, який виносить рішення по суті спору.

ОБМЕЖЕННЯ

ВІДРАХУВАННЯ ІЗ ЗАРПЛАТИ

? У яких випадках провадиться відрахування із заробітної плати працівників?

Відповідно до статті 127 КЗпП відрахування із заробітної плати можуть провадитися тільки у випадках, передбачених законодавством України.

Відрахування із заробітної плати працівників для покриття їх заборгованості підприємству, установі й організації, де вони працюють, можуть провадитися за наказом (розпорядженням) власника або уповноваженого ним органу:

- 1) для повернення авансу, виданого в рахунок заробітної плати; для повернення сум, зайво виплачених унаслідок лічильних помилок; для погашення невитраченого і своєчасно не поверненого авансу, виданого на службове відрядження або переведення до іншої місцевості; на господарські потреби, якщо працівник не оспорює підстав і розміру відрахування. У цих випадках власник або уповноважений ним орган вправі видавати наказ (розпорядження) про відрахування не пізніше одного місяця з дня закінчення строку, встановленого для повернення авансу, погашення заборгованості або з дня виплати неправильно обчисленої суми;
- 2) при звільненні працівника до закінчення того робочого року, в рахунок якого він вже одержав відпустку, за невідроблені дні відпустки. Відрахування за ці дні не провадиться, якщо працівник звільняється з роботи з підстав, зазначених у пунктах 3, 5, 6 статті 36 і пунктах 1, 2 і 5 статті 40 цього Кодексу, а також при направленні на навчання та в зв'язку з виходом на пенсію;
- 3) при відшкодуванні шкоди, завданої з вини працівника підприємству, установі, організації.



Перші осінні вихідні



Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»
Фото автора

Минулими вихідними у Києві видалася хмарна погода, проте для тих, хто не любить удома гаяти часу, розважитися під дахом таки можна було. Так, гарно провели час відвідувачі фестивалю UAmade Fest NEWseason, який відбувся у галереї «Лавра». Діти знайшли тут цікаві розваги, дорослі смакували корисною та смачною їжею, приглядалися до нових гарних речей.

Святкова невимущена атмосфера свята об'єднала всіх присутніх. Учасники фестивалю запрошували гостей продегустувати чимало смаколиків – печиво, макарони (французький кондитерський виріб у формі печива з помідко), горіхові пасти, медові десерти, варення, мед, навіть в'ялені помідори з хрустким хлібком тощо. Також тут можна було придбати чимало гарних речей для малечі та всієї родини – оригінальні головні убори, повз які не могла пройти жодна відвідувачка, аби не приміряти, вироби з натуральної шкіри, одяг популярного зараз стилю мілітарі. Майстри розпису хною – махенді – усім очочим прикрашали тіло чарівними орнаментами. А ще тут були представлені вироби із дерева, яскравий посуд, блокноти ручної роботи, прикраси. Відвідувачів зацікавили книги та різноманітні брошури. На фестивалі також діяли зони розваг, відпочинку, творчості, як-от зона малювання, де кожен очочий міг створити власний шедевр. Та як же без зони для перекусу! Тут і запашна кáva, смачний шашлик тощо. У фотозоні учасники свята мали змогу обрати на свій смак певний реквізит, увійти в незвичний образ і закарбувати цей день у пам'яті на світлинці. Для малечі проводили веселі майстер-класи з англійської мови, малювання, театральних постановок. Крім того, усі, хто вивив бажання долучитися до благодійності, могли допомогти тим, хто потребує підтримки.

Тож не гайте часу, не сидіть удома! Адже навкруги стільки всього цікавого й незвичайного!



НА КОЛІР І СМАК...

Відомо, що шведи віддають перевагу звичайній домашній кухні без якихось особливих вигадок. Однак є два «кити» (це мимовільний каламбур, з огляду на те, що риба є головною в місцевому раціоні), на яких міцно тримається національна (і домашня) кух-

ня впродовж століть: 1) старовинні скандинавські звичаї, 2) кліматичні умови. Саме тут і належить шукати витоки особливостей місцевої кулінарії. Почесне місце серед найпопулярніших страв посідають маринади й соління. А ще шведи дуже люблять копченості. Що стосується різних прянощів і приправ, яким в інших країнах надають мало не першорядного зна-

чення, то у Швеції до таких речей ставляться спокійно: є – добре, немає – не біда. Ще одна цікава деталь: для смаження чи тушування продуктів здебільшого використовують не олію, а свинячий шпик, пише swedmed.ru. Цілком логічно, що головне в раціоні шведів – риба, без неї не обходиться жодне застілля. Конкурувати з цим флагманом місцевої кулінарії можуть

хіба що ікра й ракоподібні. Рибу і засолюють, і закопчують, і використовують у бутербродах, запікають під соусом, готують з вином чи гірчицею, а для повноти страви додають овочеві салати. І все б, як то кажуть, нічого. Але шведи, піднявшись, фігурально кажучи, на гребінь обожнювання риби, пішли ще далі – тобто «з того боку вниз», – запровадивши одну з найнезвичайні-

ших і, мабуть, найкумедніших кулінарних традицій: святкування Дня протухлого оселедця. З цієї метою недосоложену рибу два дні вгривають на сонці і їдять тоді, коли процес бродіння вже почався, проте до того, як риба остаточно зіпсується. Шведи стверджують при цьому, що, попри не найкращий аромат, оселедець має неперевершений смак (там само).



LA TOMATINA!

ПОМІДОРНІ
«ТОРЕАДОРИ»

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Хто тільки не казав і не писав про невтримний і пристрасний темперамент іспанців! Візьмімо кориду. Що ж, це вікова, ушлявлена, доведена мало не до мистецтва традиція, на яку не менш темпераментно відгукувалися навіть видатні митці. Згадати хоча б оперу Жоржа Бізе «Кармен». Крім того, в Іспанії є ще така чудова народна традиція, навіть свято, як енс'єрро, змальоване, зокрема, Ернестом Хемінгуєм у романі «І сходить сонце»: із загонів випускаються бики, які несуться вулицями міста в напрямку арени (прелюдія кориди), а натопв тікає від них, і кожен із тих, хто біжить попереду биків чи поміж ними, намагається як мінімум не дістати тяжкої травми. Зате адреналіну – море! На такому тлі інша традиція здається дитячою казочкою на ніч. Це свято літаючих помідорів, іспанською La Tomatina. Назagal інакше як неподобством його назвати тяжко, зате воно яскраво-червоне, будь-кому доступне, тут вам і небажаний азарт, і різні «інновації».

Вважається, що традиція кидатися помідорами виникла 1945 року, коли на якомусь фестивалі два брати посварилися й почали кидати один в одного помідори, а присутні залюбки ї собі вплюталися в бійку. І «свято» прижилося! Потім на якийсь час його заборонили, а в 1970-х роках поновили, знову-таки в рамках щорічного фестивалю, і в цьому контексті воно навіть дістало статус міжнародного. Щодо самого фестивалю, то він рік у рік відбувається в місті Буньоль (Валенсія), включає парад, ярмарок, салют, музику, танці й триває цілий тиждень. Але, як свідчить практика, тисячі любителів гострих відчуттів спеціально приїжджають сюди винятково задля участі в грандіозній помідорній бійці.

Напередодні побійща кращі кухарі міста готують знамениту паелью – фірмову страву, символ Валенсії. А по тому всі торговці на центральному майдані дбайливо закривають вікна своїх магазинів, лавочок, харчевень тощо чималими пластиковими щитами. Ранком наступного дня вантажівки зі «спеціальними» немасляними помідорами (задешево придбаними у сусідньому Естремадурі) виїжджають на центральний майдан. І незабаром понад сто тонн помідорів просто на вулицях перетворюються на кетчуп.

От уже й справді «червона» дата в календарі! Таке собі бешкетництво, релакс. Несподіваний помідор може дістати будь-кого, зрозуміло, й того, хто взагалі не збирався брати участь у цій акції! Чи боляче? Не дуже, бо перед тим, як кинути плід, його за правилами належить розчавити.

Стіни навколишніх будинків червоні, «бійці» буквально потопують у морі томатного пюре. Але «безумство» триває лише годину. Далі хтось вирушає миватися до річки, інші лишаются на площі й підставляють тіла під струмені води із шлангів, коли громадяни розпочинають прибирати своє місто (за delimano.com.ua).



КРАЇНИ Й СМАКИ | «НА СВЕТЕ ЕСТЬ НЕМАЛО, ДРУГ ГОРАЦИО...»

А ЩО У ВАС ВАРИЛИ?

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Це було улюблене запитання одного могого знайомого з невеликого містечка, з яким він у дитинстві постійно заходив до сусідів. Стати б йому кухарем!

Ну а ми з таким самим запитанням зазирнімо до кухонь шотландців. Якщо пам'ятаєте, попри перебування у складі Великої Британії, Шотландія зберегла свою національну самобутність. Нині ця країна – один із головних кулінарних центрів світу. І це при тому, що, мовляв, до недавнього часу шотландського сервісу належало остерігатися, пише langust.ru. Бо, скажімо, у XVIII столітті один іноземець, побувавши в єдинбурзькій таверні, розповідав потім, що бачив там такого брудного кухаря, що якщо його жбурнути до стіни, то, певно ж, і прилип до неї.

Та зрештою, мало що було двісті років тому! Все змінилось! Й нині шотландці, які справді любовно зберегли свої давні традиції, мають від того чималий зиск, зокрема саме в кулінарії.

В усіх закладах харчування мено аж переначене місцевими стравами. Пропонується, приміром, рибний суп Каллен скінк. Перекладаємо: Каллен – маленьке приморське містечко, навіть село, де цю страву й вигадали; скінк мовою шотландських кельтів означає есенція, в сучасному виконанні – густа страва. Отже, Каллен скінк – це густий суп з Каллена; його головна складова – ароматна, просолена й прокопчена риба пікша (із сімейства тріскових), окрім того, картопля, цибуля й вершки. Причому рибу спершу варять у молоці, а вже потім додають інші інгредієнти (rovarenok.ru). Такий густий суп може бути водночас і першою, й другою стравою, тобто повним обідом!



Дивимися в меню далі. Суп коки ліки! Одна з найкращих перших страв національної кухні. Може, цей суп не такий поживний, як інші традиційні супи (з крупями), зате ідеаль-

скарб, цінніший від усього», переклад Миколи Лукаша). Адже за часів Роберта Бернса ця страва вважалася саме їжею бідних людей, і поет навіть присвятив хатгісу оду.

Шотландська кухня пропонує унікальне поєднання різних продуктів, завдяки чому кулінарні традиції Шотландії славились на всю планету.

но збалансований за складом (хсоок. info). Щодо головних інгредієнтів, то досвідчений гурман «прочитає» їх у самій назві супу: сок (півень) і леек (цибуля-порей). Окрім них, у класичному рецепті коки ліки передбачено ріпчасту цибулю, стеблину селери, моркву, прянощі й – неодмінно! – чорнослив, котрий саме й надає страві особливого, ні з чим не зрівняного аромату.

Неабияк популярні в шотландців картопляні салати – клапшот (з бруквою, ріпою) і стовіз (із м'ясом). Проте з-поміж найрізноманітніших найдків на окреме добре слово, їй-право, заслуговує славетний хатгіс – національна шотландська страва з баранячих тельбухів (серце, печінка, лебено), порубаних з толокном, цибулею, салом, приправами та сіллю й

В одній із кулінарних книг, пише langust.ru, дотепно зауважено, що використання шлунку тварин надає цій страві «певної варварської романтики, любові шотландському серцю». Насправді страва не «хижа», дуже смачна, зустрічається в багатьох країнах, проте тільки в шотландії вона стала національною.

Паралельно ви, мабуть, помітили, що тут і там згадується картопля. А вже ж, шотландці переконані, що мають кращу в світі картоплю й найбільше її сортів. Подейкують, що десь на північному сході країни є готель, де подають не лише карту вин, а й карту картоплі: керз рожевий, катріона, шафтс-експрес, сагонський достаток, Маріс-волінцик, герцог Йоркський... (там само). Зрештою, офіціант поряд, коли що – підкаже.

НУ Й ПОЧАРКУВАТИ, ЗВИЧАЙНО...

Ні для кого не секрет, що шотландці обожнюють свої міцні напої. Принагідно як не згадати вражаючу баладу Роберта Льюїса Стівенсона (1880) «Вересковий мед» (англ. – Heather Ale, дослівно «Вересковий ель»). Оригінал має ще підзаголовок «Галлоуейська легенда» за назвою місцевості Galloway на південному заході Шот-

ландії. Найвідомішим у нас є переклад Самуїла Маршак, якому вдалося передати все: і гіпнотичний метрометр, і похмуро неповторну образність, і високий трагізм ситуації, надто коли один із двох останніх живих піктів-пивоварів – старий батько жертвує сином, а потім і собою, але пошити в дурні шотландського коруля й навки зберегти таємницю

приготування хмільного напою з вереска. Але й пікти, нащадки кельтів, – це Шотландія! Подейкують, повідомляє langust.ru, нібито запаси шотландського віскі, що дозріває у льохах, вартують набагато дорожче, ніж усе золото Англії-югого банку. Віскі – найбільш експортований шотландський виріб (попри зусилля шотландців повністю зжигати його

вдома). А ще ж не можна не згадати знаменитого шотландського пива, ель. Є чимало сортів темного елю з дивними назвами: вісімдесят шилінгів, шістьдесят шилінгів, є маленькі пляшечки «ві-хеви» тощо. Зрештою, з бажання підкреслити свою оригінальність шотландці полюбляють приказувати, що Шотландія – єдина на Заході країна, де кола не є найпопулярні-



шим безалкогольним напоєм: тут віддають перевагу власному «Айрн-Брю» («залізне вариво»), популярному безалкогольному газованому напою фірми Barri з Глазго.



ПЕРШИЙ ПРИЗЕР ЛАС-ВЕГАСУ

Світлова першість із спортивної боротьби розпочалася 7 вересня в американському Лас-Вегасі і триватиме до 12-го. До програми змагань входять греко-римська, вільна і жіноча боротьба. Розпочали турнір «класики», й першого ж дня наш Дмитро Тимченко зійшов на третю сходинку п'єдесталу пошани у ваговій категорії 98 кг. Українець в 1/16 фіналу не залишив шансів білорусу Олександрю Грабовіку, в 1/8 здолав опір грузина Міхеїла Каджая, а от у чвертьфіналі поступився майбутньому чемпіону Артуру Алексаняну з Вірменії. У «втішних» сутичках за бронзову медаль Тимченко спочатку поборов норвежця Мартіна Нельсена, а потім і румуна Аліна Чураріу. Ще одним бронзовим призером змагань став росіянин Магомед Ісламов, «срібло» в активі іранця Гасема Резаї. Нагадаємо, що спортсмени, які поїли 1–5-те місця на цьому чемпіонаті, отримують також путівки на Олімпійські ігри в Ріо-де-Жанейро.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | НА ЗАКАРПАТТІ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ СПОРТУ

ГОЛОВИ ГАЛУЗЕВИХ ПРОФСПІЛОК ВІЗНАЧИЛИ КРАЩИХ

Щоденно виконуючи свої основні функції щодо соціально-економічного захисту спільнот, голови обласних організацій галузевих профспілок Закарпаття не тільки дбають про масову фізкультуру і спорт, здоровий спосіб життя – організують і проводять галузеві спартакиади, а й самі беруть участь у спортивних змаганнях.



Учасники Дня спорту – голови обласних організацій галузевих профспілок



Привітання від голови оргкомітету – заступника голови Закарпатської облпрофради Василя Захарця

У змаганнях з дартсу найвлучнішою була голова обласної організації профспілки працівників освіти і науки Тетяна Повханіч. У шашках перемог здобув Олександр Воронін (профспілка автотранспорту та шляхового господарства). У настільному тенісі не було рівних Івану Зелінському (житлово-комунальне господарство). У легкій атлетичці (стрибки у довжину) найкращий результат показав Валерій Федурця (лісове господарство). Найвлучнішою у бомбаскеті виявилася Людмила Ляпіна (соціальна сфера). Першість у змаганнях із шахів розділили Олександр Воронін та Валерій Федурця. Високі результати в окремих видах, у тому числі призові місця, завоювали: в шашках – Володимир Бокотей (ПАТ «Закарпаттяобленерго») і Наталія Товтин (культура), в дартсі – Марта Малета (машино- і приладобудування), Василь Захарець (облпрофрада), Марія

Петечук (держустанови), в настільному тенісі – Магдаліна Глушеня (текстильна та легка промисловість). Переможці в окремих видах отримали почесні грамоти організаторів – облпрофради (голова Іван Король) та обласної ради ФСТ «Спартак» (Микола Щадей). Усіх учасників змагань було відзначено пам'ятними призами від обласної організації профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення, на баланс якої перебуває оздоровчий табір «Барвінок». Учасники Дня спорту також ознайомилися з роботою дитячої оздоровниці – однієї з кращих у Закарпатті, про що їм розповіли голова обласної галузевої профспілки Іван Зелінський та начальник табору Ольга Барзак.

Фото автора

Сергій БАРАНЧИКОВ
спеціально для «ПВ»

У рамках цьогорічної XXV обласної міжгалузевої спартакиади профспілок у дитячому оздоровчому закладі «Барвінок» у передмісті Перечина відбувся День спорту. На старт змагань із шести видів спорту вийшли керівники обласних організацій галузевих профспілок і облпрофради. Учасників змагань привітала голова оргкомітету, заступник голови Закарпатської обласної ради профспілок Василь Захарець та головний суддя змагань, голова Ужгородської міської ради ФСТ «Спартак» Юрій Мошак.

ФУТБОЛ | У ЖИЛІНІ ЗІГРАЛИ ВНИЧИЮ

ТЕПЕР ЗАЛЕЖИМО ВІД СУПЕРНИКІВ

Головна команда країни в надважливому матчі проти словаків у Жиліні не спромоглася здобути перемогу, яка б помітно підвищила шанси українців пробитися на майбутній чемпіонат Європи, що наступного року відбудеться на стадіонах Франції.



Українці не змогли здолати словацький бар'єр
Фото: ffu.org.ua

Володимир ПОЛЕТАЄВ
спеціально для «ПВ»

ЄВРО-2016. КВАЛІФІКАЦІЯ
Словаччина – Україна – 0:0
Україна: Плятов, Федецький, Хочеріді, Ракицький, Шевчук, Степаненко, Рибалка, Ярмоленко, Ротань, Коноплянка, Кравець (Гладкий, 90+1).

Розвиток подій у звітному поєдинку мала б диктувати турнірна таблиця і подальший розклад матчів у нашій групі – напередодні очної зустрічі ми відставали від словаків на три очки і в наступних двобоях навряд чи мали шанси випередити західних сусідів. Тож протистояння у Жиліні

залишалося для «синьо-жовтих» чи не останнім шансом поборотися за право на пряму кваліфікуватися до вирішального етапу континентальної першості. Однак у матчі гравці діяли насамперед за принципом «не нашкодь», намагаючись обезпечити свої ворота. Причому гостріші виглядали спроби атакувати в господарстві поля, яких і нічия цілком вташтовувала. Гості ж лише під заввісу поєдинку створили якусь подобу наступальної активності, яку й язик не повертається назвати вирішальним штурмом. Власне, про те, що нічия вташтовувала тренерський штаб, радше за все свідчить і єдина заміна в матчі, проведена вже в доданий арбітром час. Погодьтеся, коли

команда прагне до перемоги, свіжі сили на полі мають з'являтися значно раніше. Таким чином, вівторковий поєдинок зберіг статус кво в нашій групі. Заключні матчі відбудуться 9 і 12 жовтня. Українці спочатку на виїзді грають з македонцями, а потім приймають вдома іспанців. Як і в першій ігровий день другого місяця осені екзаменуватимуть люксембуржців. Тим часом словаки 9 жовтня гратимуть вдома з білорусами, далі вирушать до Люксембургу. Неважко прогнозувати, що шанси України за підсумком відбіркової кампанії посіди одне з перших двох місць у групі тепер мінімальні. Тож скоріше за все, нас укротє

чекає раунд плей-оф. Бар'єр якого, нагадаю, ми жодного разу так і не здолали. Хоча лишається шанс стати найкращою командою з-поміж тих, хто посідає третє місце в своїх групах, і теж отримати путівку до Франції на пряму. Але для цього треба в решті матчів продемонструвати максимальний результат.

ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ ГРУПИ «С»

М	Команда	І	В	Н	П	М	О
1	Іспанія	8	7	0	1	18:3	21
2	Словаччина	8	6	1	1	13:5	19
3	Україна	8	5	1	2	12:3	16
4	Білорусь	8	2	1	5	7:14	7
5	Люксембург	8	1	1	6	4:19	4
6	Македонія	8	1	0	7	6:16	3

коротко



Фото: eenu.edu.ua

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

МАКСИМ БОГДАН ПЕРЕМІГ У БЕРЛІНІ

Минулими вихідними німецький Берлін та італійська Падуя приймали одні з найпопулярніших змагань у світовому і європейському легкоатлетичних календарях.

В Італії волинянин Максим Богдан виграв змагання з метання списа – найвіддалішою у виконанні українця стала п'ята спроба, в якій він відправив снаряд на 77,88 м. Третьою завершила змагання із стрибків у довжину Христина Гришутіна (6,41 м). Залишилися за межами п'єдесталу пошани Анна Плотіцина, яка пододала дистанцію 100 м з бар'єрами з четвертим

результатом (13,48 с); Юрій Криворенко в секторі для стрибків у висоту (2,15 м) також був четвертим; Олеся Повх на 100-метрові фінішувала п'ятою (11,62 с); на цій же дистанції Єлизавета Бризгіна з результатом 12,22 с стала восьмою. Ганна Гацько-Федусова в столиці Німеччини в секторі для метання списа з результатом 57,65 м також замкнула чільний октет.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

МОЛОДЬ ЗМАГАЛАСЯ В ОДЕСІ

Наприкінці минулого тижня в Одесі відбувся фінал Всеукраїнських масових заходів для молоді, що проходив під гаслом «Здорова молодь – здорова нація!».



Фото: sportforall.gov.ua

Спортивне свято для учасників з усіх регіонів України подарувало Всеукраїнський центр «Спорт для всіх» за сприяння Міністерства молоді та спорту України. У дитячому центрі «Молода гвардія» на березі Чорного моря команди змагалися у грі в настільний і пляжний теніс та долали смугу перешкод на пляжі. В урочистому відкритті заходу взяв участь олімпійський чемпіон Юрій Чечан, повідомляє сайт

«Спорт для всіх». Кількаденні виступи учасників минули в запеклій, але чесній боротьбі. Переможцем змагань стала команда з Київської області, другими фінішували представники Черкащини, третьою виявилася молодь Дніпропетровської області.

